

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം

കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ
സംഹിതാ പദ പാഠഃ (വാക്യ സംഹിത)

ചതുർത്ഥ കാണ്ടേ

ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in

---

Version Notes:

This is now the current Version 2.0 dated June 30, 2024.

1. This replaces the earlier version 1.1 dated June 30, 2022.
2. This version has been updated with the errors found and reported till June15, 2024.
3. Required convention, style and presentation improvements or standardisations has been done wherever applicable.
4. Notify your corrections / suggestions etc to our email id "vedavms@gmail.com"

Earlier Versions

1st	Version Number	0.0 dated 31st January 2019
2nd	Version Number	0.0 dated 31st August 2019
3rd	Version Number	1.0 dated 31st January 2021
4th	Version Number	1.1 dated 30th June 2022

Table of Contents

4 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ

സംഹിതായാം പദ പാഠേ ചതുർത്ഥം കാണ്ഡം 4

4.6 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ -

പരിഷേചനസംസ്കാരാഭിധാനം.....4

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,

ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം

4 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ

സംഹിതായാം പദ പാഠേ ചതുർത്ഥം കാണ്ഡം

4.6 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ -

പരിഷേചനസംസ്കാരാഭിധാനം

TS 4.6.1.1

അശ്വന്നൂർജം പർവതേ ശിശ്രിയാണാം വാതേ പർജന്യേ
വരുണസ്യ ശുഷ്ണേ ।

അദ്ഭ്യ ഓഷധീഭ്യോ വനസ്സതിഭ്യോഽധി സംഭൃതാം താം ന
ഇഷമൂർജം ധത്ത മരുതഃ സപ്തരാണാം ॥

അശ്വസേ ക്ഷുദ്രമം തേ ശുഗൃച്ഛതു യം ദിഷഃ ॥

സമുദ്രസ്യ ത്വാ ഽവാകയാ ഽഗേ പരി വൃയാമസി ।

പാവകോ അസ്മദ്യച് ശിവോ ഭവ ॥

ഹിമസ്യ ത്വാ ജരായുണാ ഽഗേ പരി വൃയാമസി ।

പാവകോ അസ്മദ്യച് ശിവോ ഭവ ॥

ഉപ - [ ] 1

TS 4.6.1.1 - Padam

അശ്മൻ | ഊർജം | പർവതേ | ശിശ്രിയാണാം | വാതേ |
 പർജന്യേ | വരുണസ്യ | ശുഷ്ണേ || അദ്ഭ്യ ഇത്യത് - ഭ്യഃ |
 ഓഷധീഭ്യ ഇത്യോഷധി - ഭ്യഃ | വനസ്സതിഭ്യ ഇതി
 വനസ്സതി - ഭ്യഃ | അധീതി | സംഭൃതാമിതി സം - ഭൃതാം |
 താം | നഃ | ഇഷം | ഊർജം | ധത്ത | മരുതഃ | സച്ഛരാണാ
 ഇതി സം-രരാണാഃ || അശ്മൻ | തേ | ക്ഷുത് | അമും | തേ |
 ശുക് | ഋച്ചതു | യം | ദിഷഃ || സമുദ്രസ്യ | ത്വാ |
 അവാകയാ | അഗ്നേ | പരീതി | വ്യയാമസി || പാവകഃ |
 അസ്മഭ്യമിത്യസ്മ - ഭ്യം | ശിവഃ | ഭവ || ഹിമസ്യ | ത്വാ |
 ജരായുണാ | അഗ്നേ | പരീതി | വ്യയാമസി || പാവകഃ |
 അസ്മഭ്യമിത്യസ്മ - ഭ്യം | ശിവഃ | ഭവ || ഉപേതി | 1 (50)

TS 4.6.1.2

-ജ്മന്നുപ വേതസേ ഽവത്തരം നദീഷാ |
 അഗ്നേ പിത്തമപാമസി ||
 മണ്യൂകി താദിരാ ഗഹി സേമം നോ യജ്ഞം |
 പാവകവർണ്യ ശിവം കൃധി ||
 പാവക ആ ചിതയന്ത്യാ കൃപാ |
 ക്ഷാമൻ രുരുച ഉഷസോ ന ഭാനുനാ ||

തൂർവൻ ന യാമന്നേതശസ്യ നു രണ ആ യോ ഘൃണേ ।

ന തത്യുഷാണോ അജരഃ ॥

അഗ്നേ പാവക രോചിഷാ മന്ദ്രയാ ദേവ ജിഹ്വയാ ॥

ആ ദേവാൻ. - [ ] 2

TS 4.6.1.2 - Padam

ജമൻ । ഉപേതി । വേതസേ । അവത്തരമിത്യുവത് - തരം ।

നദീഷു । ആ ॥ അഗ്നേ । പിത്തം । അപാം । അസി ॥

മണ്ഡൂകി । താദിഃ । ഏതി । ഗഹി । സാ । ഇമം । നഃ ।

യജ്ഞം ॥ പാവകവർണമിതി പാവക - വർണം । ശിവം ।

കൃധി ॥ പാവകേ । ഏതി । ചിതയന്ത്യാ । കൃപാ ॥ ക്ഷാമൻ ।

രുരുചേ । ഉഷസഃ । ന । ഭാനുനാ ॥ തൂർവൻ । ന । യാമൻ ।

ഏതശസ്യ । നു । രണേ । ഏതി । യഃ । ഘൃണേ ॥ ന ।

തത്യുഷാണഃ । അജരഃ ॥ അഗ്നേ । പാവക । രോചിഷാ ।

മന്ദ്രയാ । ദേവ । ജിഹ്വയാ ॥ ഏതി । ദേവാൻ । 2 (50)

TS 4.6.1.3

വക്ഷി യക്ഷി ച ॥

സ നഃ പാവക ദീദിവോ ടഗ്നേ ദേവാഃ ഇഹാ ട്വഹ ।

ഉപ യജ്ഞഃ ഹവിശ്വ നഃ ॥

അപാമിദം ന്യയന്ഃ സമുദ്രസ്യ നിവേശനം ।

അ॒ന്യം തേ॑ അ॒സ്മത് ത॑പ॒ന്തു ഹേ॒തയഃ॑ പാ॒വകോ॑ അ॒സ്മദ്യ॑
ശി॒വോ ഭ॒വ ॥

നമ॑സ്തേ॒ ഹര॑സേ ശോ॒ചിഷേ॑ നമ॑സ്തേ॒ അ॒സ്മാർചി॑ഷേ॒ ॥

അ॒ന്യം തേ॑ അ॒സ്മത് ത॑പ॒ന്തു ഹേ॒തയഃ॑ പാ॒വകോ॑ അ॒സ്മദ്യ॑
ശി॒വോ ഭ॒വ ॥

നൃ॒ഷഭേ॑ വ॒ഡ - [ ] 3

TS 4.6.1.3 - Padam

വ॒ക്ഷി॑ । യ॒ക്ഷി॑ । ച॒ ॥ സഃ॑ । നഃ॑ । പാ॒വക॑ । ദീ॒ദിവഃ॑ । അ॒ഗ്നേ॑ ॥

ദേ॒വാൻ । ഇ॒ഹ । ഏ॒തി॑ । വ॒ഹ ॥ ഉ॒പേതി॑ । യ॒ജ്ഞം॑ । ഹ॒വിഃ॑ ।

ച॒ । നഃ॑ ॥ അ॒പാം । ഇ॒ദം । നൃ॒യ॒നമി॑തി॒ നി - അ॒യ॒നം॑ ।

സ॒മൃ॒ദ്ര॒സ്യ॑ । നി॒വേ॒ശ॒നമി॑തി॒ നി - വേ॒ശ॒നം॑ ॥ അ॒ന്യം । തേ॑ ।

അ॒സ്മത് । ത॒പ॒ന്തു । ഹേ॒തയഃ॑ । പാ॒വകഃ॑ ।

അ॒സ്മദ്യ॑മി॒ത്യ॒സ്മ - ഭ്യം॑ । ശി॒വഃ । ഭ॒വ ॥ നമഃ॑ । തേ॑ । ഹര॑സേ ।

ശോ॒ചിഷേ॑ ॥ നമഃ॑ । തേ॑ । അ॒സ്മാ॑ । അ॒ർചിഷേ॑ ॥ അ॒ന്യം ।

തേ॑ । അ॒സ്മത് । ത॒പ॒ന്തു । ഹേ॒തയഃ॑ । പാ॒വകഃ॑ ।

അ॒സ്മദ്യ॑മി॒ത്യ॒സ്മ - ഭ്യം॑ । ശി॒വഃ । ഭ॒വ ॥

നൃ॒ഷഭ॑ ഇ॒തി॒ നൃ - സ॒ഭേ॑ । വദ് ॥ 3 (50)

TS 4.6.1.4

-ഏഷദേ വഡ് വനസദേ വഡ് ബർഹിഷദേ വട്മ്
സുവർവിദേ വട് ॥

യേ ദേവാ ദേവാനാം യജ്ഞിയാ യജ്ഞിയാനാഃ
സംവത്സരീണമുപ ഭാഗമാസതേ ।

അഹുതാദോ ഹവിഷോ യജ്ഞേ അസ്മിൻമ സ്വയം
ജുഹുദ്ധാം മധുനോ ഘൃതസ്യ ॥

യേ ദേവാ ദേവേഷാധി ദേവതായന്തേ യേ ബ്രഹ്മണഃ
പുരഹ്ണതാരോ അസ്യ ।

യേഭ്യോ നർതേ പവതേ ധാമ കിം ചന ന തേ ദിവോ ന
പൃഥിവ്യാ അധി സ്തൂഷു ॥

പ്രാണദാ - [ ] 4

TS 4.6.1.4 - Padam

അഏഷദേ ഇത്യഏഷ - സദേ । വട് । വനസദേ ഇതി
വന - സദേ । വട് । ബർഹിഷദേ ഇതി ബർഹി - സദേ ।
വട് । സുവർവിദേ ഇതി സുവഃ - വിദേ । വട് ॥ യേ । ദേവാഃ ।
ദേവാനാം । യജ്ഞിയാഃ । യജ്ഞിയാനാം ।
സംവത്സരീണമിതി സം-വത്സരീണം । ഉപേതി । ഭാഗം ।
ആസതേ ॥ അഹുതാദേ ഇത്യഹുത - അദഃ । ഹവിഷഃ ।

യജേ॑തഃ । അ॒സ്തി॑ൻ । സ്വ॒യം । ജു॒ഹു॒ദ്ധം । മ॒ധു॒നഃ ।
 ഘൃ॒ത॒സ്യ॑ ॥ യേ॑ । ദേ॒വാഃ । ദേ॒വേ॒ഷു । അ॒ധീ॒തി ।
 ദേ॒വ॒താ॒മി॒തി ദേ॒വ - താ॑ം । ആ॒യൻ॑ । യേ॑ । ബ്ര॒ഹ്മ॑ണഃ ।
 പു॒ര॒ഹി॒താ॒ര ഇ॒തി പു॒രഃ - ഏ॒താ॒രഃ । അ॒സ്യ॑ ॥ യേ॒ഭ്യഃ । ന ।
 ഋ॒തേ॑ । പ॒വ॒തേ॑ । ധാ॒മ । കി॒ം । ച॒ന । ന । തേ॑ । ദി॒വഃ । ന ।
 പൃ॒ഥി॒വ്യാഃ । അ॒ധീ॒തി । സ്തൃ॒ഷു ॥

പ്രാണദാ ഇതി പ്രാണ - ദാഃ । 4 (50)

TS 4.6.1.5

അ॒പാ॒നദാ॑ വ്യാ॒നദാ॑ശ്ച॒ക്ഷു॒ർദാ॑ വ॒ർചോ॑ദാ വ॒രി॒വോ॑ദാഃ ।
 അ॒ന്യം തേ॑ അ॒സ്തത് ത॑പ॒ന്തു ഹേ॒തയഃ॑ പാ॒വ॒കോ॑ അ॒സ്മഭ്യ॑
 ശി॒വോ॑ ഭ॒വ ॥

അ॒ഗ്നി॒സ്തി॒ശ്വേന॑ ശോ॒ചി॒ഷാ യ॑സ്യ॒ദ് വി॒ശ്വം॑ നൃ॒ത്രീ॒ണ്ം ।
 അ॒ഗ്നി॒ർ നോ॑ വ॒സ॒തേ॑ ര॒യിം ॥

സൈ॒നാ sനീ॑കേ॒ന സു॒വി॒ദ॒ത്രോ॑ അ॒സ്മേ॒ യഷ്ടാ॑ ദേ॒വാഃ
 ആ॒യ॒ജി॒ഷഃ॑ സ്വ॒സ്തി ।

അ॒ദ॒ബ്ധോ॑ ഗോ॒പാ ഉ॒ത നഃ॑ പ॒ര॒സ്മാ॑ അ॒ഗ്നേ॑ ദൃ॒മ॒ദൃ॒ത
 രേ॒വദ്-ദി॑ദീ॒ഹി ॥ 5

TS 4.6.1.5 - Padam

അപാനദാ ഇത്യപാന - ദാഃ । വ്യാനദാ ഇതി വ്യാന - ദാഃ ।
 ചക്ഷുർദാ ഇതി ചക്ഷുഃ-ദാഃ । വർചോദാ ഇതി വർചഃ-ദാഃ ।
 വരിവോദാ ഇതി വരിവഃ - ദാഃ ॥ അന്യം । തേ । അസ്മത് ।
 തപന്തു । ഹേതയഃ । പാവകഃ । അസ്മദ്യമിത്യസ്മ - ഭ്യം ।
 ശിവഃ । ഭവ ॥ അഗ്നിഃ । തിശ്മന । ശോചിഷാ । യഷ്ട് ।
 വിശ്വം । നീതി । അത്രിണം ॥ അഗ്നിഃ । നഃ । വഷ്ടതേ ।
 രയിം ॥ സഃ । ഏനാ । അനീകേന । സുവിദത്ര ഇതി
 സു - വിദത്രഃ । അസ്മേ ഇതി । യഷ്ടാ । ദേവാൻ ।
 ആയജിഷ്ഠ ഇത്യാ - യജിഷ്ഠഃ । സ്വസ്തി ॥ അദബ്ധഃ ।
 ഗോപാ ഇതി ഗോ - പാഃ । ഉത । നഃ । പരസ്പാ ഇതി
 പരഃ - പാഃ । അഗ്നേ । ദ്യുമതിതി ദ്യു - മത് । ഉത । രേവത് ।
 ദിദീഹി ॥ 5 (44) (ഉപ - ദേവാൻ - വട് - പ്രാണദാ -
 ശ്വതുശ്വതാരിഷ്ട) (A1)

TS 4.6.2.1

യ ഇമാ വിശ്വാ ഭുവനാനി ജുഹ്വദ്യഷിർ. ഹോതാ
 നിഷ്സാദാ പിതാ നഃ ।
 സ ആശിഷാ ദ്രവിണമിച്ഛമാനഃ പരമച്ഛദോ വര ആ
 വിവേശ ॥

വിശ്വകർമ്മാ മനസാ യദ് വിഹായാ ധാതാ വിധാതാ
 പരമോത സന്ധ്യക് ।
 തേഷാമിഷ്ടാനി സമിഷാ മദന്തി യത്ര സപ്തർഷീൻ
 പര ഏകമാഹുഃ ॥
 യോ നഃ പിതാ ജനിതാ യോ വിധാതാ യോ നഃ സതോ
 അഭ്യോ സജ്ജജാന । 6

TS 4.6.2.1 - Padam

യഃ । ഇമാ । വിശ്വാ । ഭുവനാനി । ജുഹ്വത് । ഋഷിഃ ।
 ഹോതാ । നിഷ്വസാദേതി നി - സസാദ । പിതാ । നഃ ॥
 സഃ । ആശിഷേത്യാ - ശിഷാ । ദ്രവിണം । ഇച്ഛമാനഃ ।
 പരമച്ഛദ ഇതി പരമ - ചരദഃ । വരേ । ഏതി । വിവേശ ॥
 വിശ്വകർമ്മേതി വിശ്വ - കർമ്മാ । മനസാ । യത് ।
 വിഹായാ ഇതി വി - ഹായാഃ । ധാതാ । വിധാതേതി
 വി - ധാതാ । പരമാ । ഉത । സന്ധ്യഗിതി സം - ദ്യക് ॥
 തേഷാം । ഇഷ്ടാനി । സമിതി । ഇഷാ । മദന്തി । യത്ര ।
 സപ്തർഷീനിതി സപ്ത - ഋഷീൻ । പരഃ । ഏകം । ആഹുഃ ॥
 യഃ । നഃ । പിതാ । ജനിതാ । യഃ । വിധാതേതി വി - ധാതാ ।
 യഃ । നഃ । സതഃ । അഭി । ഏതി । സത് । ജ്ജാന ॥ 6 (50)

TS 4.6.2.2

യോ ദേ॒വാനാ॑ം നാമ॒ധാ ഏ॒ക ഏ॒വ തച്ഛ॑ സം॒പ്രശ്॑ണം
ഭു॒വനാ॑ യന്ത്യ॒ന്യാ ॥

ത ആ॑ യജ॒ന്ത ദ്ര॒വിണ॑സ്സ॒ സ-മ॑സ്മാ॒ ഋ॒ഷയഃ॑ പൂർവ്വേ
ജ॒രിതാ॑രോ॒ ന ഭൂ॒നാ ।

അ॒സ്മുർതാ॑ സ്മുർതാ॑ രജ॒സോ വി॒മാനേ॑ യേ ഭൂ॒താനി॑
സമ॒ക്യുണ്വ॑ന്നി॒മാനി ॥

ന തം വി॒ദാമ॑ യ ഇ॒ദം ജ॒ജാനാ॑ന്യദ് യു॒ഷ്മാക॑മന്തരം
ഭവാ॒തി ।

നീ॒ഹാരേ॑ണ പ്രാ॒വൃതാ॑ ജ॒ല്പ്യാ ചാ॑സ്മു॒ത്യുപ॑
ഉക്ത॑ശാ॒സ-ശ്ച॑രന്തി ॥

പരോ ദിവാ പര ഏ॒നാ - [ ] 7

TS 4.6.2.2 - Padam

യഃ । ദേ॒വാനാ॑ം । നാമ॒ധാ ഇതി॑ നാമ - ധാഃ । ഏ॒കഃ । ഏ॒വ ।

തം । സം॒പ്രശ്॑ണമിതി സം-പ്രശ്॑ണം । ഭു॒വനാ॑ । യന്തി॑ ।

അ॒ന്യാ ॥ തേ॑ । ഏ॒തി । അ॒യജ॑ന്ത । ദ്ര॒വിണം॑ । സമി॒തി ।

അ॒സ്മൈ॑ । ഋ॒ഷയഃ॑ । പൂർവ്വേ॑ । ജ॒രിതാ॑രഃ । ന । ഭൂ॒നാ ॥

അ॒സ്മുർതാ॑ । സ്മുർതാ॑ । രജ॒സഃ ।

വി॒മാന ഇതി॑ വി - മാ॒നേ॑ । യേ॑ ।

ഭൂതാനി॑ । സമകൃ॑ണ്വന്നിതി॑ സം - അകൃ॑ണ്വന് । ഇ॒മാനി॑ ॥
 ന । തം । വി॒ദാമ॑ । യഃ । ഇ॒ദം । ജ॒ജാ॑ന । അ॒ന്യത് ।
 യു॒ഷ്ഠാകം॑ । അ॒ന്തരം॑ । ഭ॒വാതി॑ ॥ നീ॒ഹാരേ॑ണ് । പ്രാ॒വൃതാഃ॑ ।
 ജ॒ല്പാ॑ । ച । അ॒സൃ॒തൃപ॑ ഇ॒ത്യസൃ॑ - തൃ॒പഃ ।
 ഉ॒ക്ഥ്ശാ॑സ ഇ॒ത്യുക്ഥ് - ശാ॒സഃ । ച॒രന്തി॑ ॥ പ॒രഃ । ഭി॒വാ ।
 പ॒രഃ । ഏ॒നാ । 7 (50)

TS 4.6.2.3

പൃ॒ഥി॒വ്യാ പ॒രോ ദേ॒വേഭി॑-ര॒സുരൈ॑ർ ഗൃ॒ഹാ യത് ।
 കൗ॑ സ്വിദ്-ഗർഭം॑ പ്ര॒ഥമം॑ ദ॒ധ്യ ആ॒പോ യ॒ത്ര ദേ॒വാഃ
 സ॒മഗ॑ച്ഛ॒ന്ത വി॒ശ്വേ ॥
 തമിദ്-ഗർഭം॑ പ്ര॒ഥമം॑ ദ॒ധ്യ ആ॒പോ യ॒ത്ര ദേ॒വാഃ സ॒മഗ॑ച്ഛ॒ന്ത
 വി॒ശ്വേ ।

അ॒ജസൃ॑ നാഭാവ॒ദ്ധ്യേക॑-മർപി॒തം യ॑സ്മി॒ന്നിദം॑ വി॒ശ്വാ
 ഭു॒വന॑മധി॒ശ്രിതം॑ ॥
 വി॒ശ്വക॑ർമ്മാ ഹൃ॒ജനി॑ഷ്ട ദേ॒വ ആ॒ദിദ്-ഗ॑ന്ധർവോ അ॒ഭവദ്
 ദി॒തീയഃ॑ ।
 തൃ॒തീയഃ॑ പി॒താ ജ॑നി॒തൗഷ॑ധീ॒നാ - [ ] 8

TS 4.6.2.3 - Padam

പൃഥ്വിവ്യാ | പരഃ | ദേവേഭിഃ | അസുരൈഃ | ഗൃഹാ | യത് ||
 കം | സിന്ധീ | ഗർഭം | പ്രഥമം | ദധേ | ആപഃ | യത്ര |
 ദേവാഃ | സമഗച്ഛന്തേതി സം - അഗച്ഛന്ത | വിശ്വേ || തം |
 ഇത് | ഗർഭം | പ്രഥമം | ദധേ | ആപഃ | യത്ര | ദേവാഃ |
 സമഗച്ഛന്തേതി സം - അഗച്ഛന്ത | വിശ്വേ || അജസ്യ |
 നാഭൗ | അധീതി | ഏകം | അർപിതം | യസ്മിൻ | ഇദം |
 വിശ്വം | ഭൂവനം | അധീതി | ശ്രീതം || വിശ്വകർമ്മേതി
 വിശ്വ - കർമ്മ | ഹി | അജനിഷ്ട | ദേവഃ | ആത് | ഇത് |
 ഗന്ധർവഃ | അഭവത് | ദിതീയഃ || തൃതീയഃ | പിതാ |
 ജനിതാ | ഓഷധീനാം | **8 (50)**

TS 4.6.2.4

-മപാം ഗർഭം വ്യധാത് പുരുത്രാ ||
 ചക്ഷുഷഃ പിതാ മനസാ ഹി ധീരോ ഘൃതമേനേ
 അജനന്നമനേ |
 യദേദന്താ അദഭ്യഹന്ത പൂർവ ആദിദ് ദ്യാവാപൃഥിവീ
 അപ്രഥേതാം ||
 വിശ്വതശ്ചക്ഷു-രുത വിശ്വതോമുഖോ വിശ്വതോഹസ്ത
 ഉത വിശ്വതസ്സാത് |

സം ബാഹുദ്യാം നമതി സം പതത്രൈ ദ്യാവാപൃഥിവീ
ജനയൻ ദേവ ഏകഃ ॥

കിം സിദാസീ-ദധിഷ്ഠാന-മാരംഭണം കതമഥ് സിത്
കിമാസീത് ।

യദീ ഭൂമിം ജനയൻ - [ ] 9

TS 4.6.2.4 - Padam

അപാം । ഗർഭം । വീതി । അദധാത് । പുരുത്രേതി
പുരു - ത്രാ ॥ ചക്ഷുഷഃ । പിതാ । മനസാ । ഹി । ധീരഃ ।
ഘൃതം । ഏനേ ഇതി । അജനത് । നന്നമാനേ ഇതി ॥ യദാ ।
ഇത് । അന്താഃ । അദദ്യഹന്ത । പൂർവേ । ആത് । ഇത് ।
ദ്യാവാപൃഥിവീ ഇതി ദ്യാവാ - പൃഥിവീ । അപ്രഥേതാം ॥
വിശ്വതശ്ചക്ഷുരിതി വിശ്വതഃ - ചക്ഷുഃ । ഉത ।
വിശ്വതോമുഖ ഇതി വിശ്വതഃ - മുഖഃ । വിശ്വതോഹസ്ത
ഇതി വിശ്വതഃ-ഹസ്തഃ । ഉത । വിശ്വതസ്സാദിതി
വിശ്വതഃ - പാത് ॥ സമിതി । ബാഹുദ്യാമിതി ബാഹു-ദ്യാം ।
നമതി । സമിതി । പതത്രൈഃ । ദ്യാവാപൃഥിവീ ഇതി
ദ്യാവാ-പൃഥിവീ । ജനയൻ । ദേവഃ । ഏകഃ ॥ കിം । സിത് ।
ആസീത് । അധിഷ്ഠാനമിത്യധി - സ്ഥാനം ।

ആരംഭണമിത്യാ - രംഭണം । കതമത് । സ്വിത് । കിം ।

ആസീത് ॥ യദി । ഭൂമീം । ജനയന് । 9 (50)

TS 4.6.2.5

വിശ്വകർമ്മാ വി ഭ്യാമൗർണോൻ മഹിനാ വിശ്വചക്ഷാഃ ॥

കിം സ്വിദ്-വനം ക ഉ സ വൃക്ഷ ആസീദ്-യതോ

ഭ്യാവാപൃഥ്വിവീ നിഷ്ഠതക്ഷുഃ ।

മനീഷിണോ മനസാ പൃച്ഛതേദു തദ്-യദധ്യതിഷ്ഠ്

ഭുവനാനി ധാരയന് ॥

യാ തേ ധാമാനി പരമാണി യാ ഽവമാ യാ മധ്യമാ

വിശ്വകർമ്മനുതേമാ ।

ശിക്ഷാ സഖിഭ്യോ ഹവിഷി സ്വധാവഃ സ്വയം യജസ്വ

തനുവം ജുഷാണഃ ॥

വാചസ്പതിം വിശ്വകർമാണമൂതയേ - [ ] 10

TS 4.6.2.5 - Padam

വിശ്വകർമ്മേതി വിശ്വ-കർമ്മാ । വീതി । ഭ്യാം । ഔർണോത് ।

മഹിനാ । വിശ്വചക്ഷാ ഇതി വിശ്വ-ചക്ഷാഃ ॥ കിം । സ്വിത് ।

വനം । കഃ । ഉ । സഃ । വൃക്ഷഃ । ആസീത് । യതഃ ।

ഭ്യാവാപൃഥ്വിവീ ഇതി ഭ്യാവാ - പൃഥ്വിവീ । നിഷ്ഠതക്ഷുരിതി

നിഃ - തതക്ഷുഃ ॥ മനീഷിണഃ । മനസാ । പൃച്ഛത । ഇത് । ഉ ।

തത് | യത് | അ॒ദ്ധ്യ॒തി॒ഷ്ഠ॒ദി॒ത്യ॒ധി - അ॒തി॒ഷ്ഠ॒ത് | ഭു॒വ്നാ॒നി |
 ധാ॒ര॒യ॒ന് || യാ | തേ | ധാ॒മാ॒നി | പ॒ര॒മാ॒ണി | യാ | അ॒വ॒മാ |
 യാ | മ॒ദ്ധ്യ॒മാ | വി॒ശ്വ॒ക॒ർമ്മ॒ന്നി॒തി വി॒ശ്വ - ക॒ർമ്മ॒ന് | ഉ॒ത |
 ഇ॒മാ || ശി॒ക്ഷ | സ॒ഖി॒ഭ്യ॒ ഇ॒തി സ॒ഖി - ഭ്യഃ | ഹ॒വി॒ഷി |
 സ്വ॒ധാ॒വ ഇ॒തി സ്വ॒ധാ - വഃ | സ്വ॒യം | യ॒ജ॒സ്വ |
 ത॒നു॒വം | ജു॒ഷാ॒ണഃ || വാ॒ചഃ | പ॒തിം |
 വി॒ശ്വ॒ക॒ർമ്മാ॒ണി॒തി വി॒ശ്വ - ക॒ർമ്മാ॒ണം | ഊ॒ത॒യേ || 10 (50)

TS 4.6.2.6

മ॒നോ॒യു॒ജം വാ॒ജേ അ॒ദ്ധ്യാ॒ ഹു॒വേമ |
 സ॒ നോ॒ നേ॒ദി॒ഷ്ടാ ഹ॒വ്നാ॒നി ജോ॒ഷതേ॒ വി॒ശ്വ॒ശം॒ഭ്യ-
 ര॒വ॒സേ സാ॒ധു॒ക॒ർമ്മാ ||
 വി॒ശ്വ॒ക॒ർമ്മൻ. ഹ॒വി॒ഷാ॒ വാ॒വൃ॒ധാ॒നഃ സ്വ॒യം യ॒ജ॒സ്വ
 ത॒നു॒വം ജു॒ഷാ॒ണഃ |
 മു॒ഹ്യ॒ന്ത്വ॒ന്യേ അ॒ഭി॒തഃ സ॒പ॒താ ഇ॒ഹാ॒സ്മാ॒കം മ॒ഘ॒വാ
 സ്മു॒രി॒ര॒സ്തു ||
 വി॒ശ്വ॒ക॒ർമ്മൻ. ഹ॒വി॒ഷാ॒ വർദ്ധ॑ന്നേ॒ന ത്രാ॒താ॒ര॒മി॒ന്ദ്ര-
 മ॒കൃ॒ണോ-ര॒വ॒ദ്ധ്യം |
 ത॒സ്മൈ വി॒ശഃ സ॒മ॒ന॒മ॒ന്ത പൃ॒ർവീ॒ര॒യ॒മു॒ഗ്രോ വി॒ഹ॒വ്യോ
 യ॒ഥാ ഽ॒സത് ||

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

സമുദ്രായ വയുനായ സിന്ധുനാം പതയേ നമഃ ( ) ।
നദീനാഴ് സർവാസാം പിത്രേ ജുഹുതാ വിശ്വകർമ്മണേ
വിശ്വാ ഹോ ഫർത്യുഹവിഃ ॥ 11

TS 4.6.2.6 - Padam

മനോയുജമിതി മനഃ - യുജം । വാജേ । അദ്യ । ഹുവേമ ॥
സഃ । നഃ । നേദിഷ്ടാ । ഹവനാനി । ജോഷതേ ।
വിശ്വശംഭുരിതി വിശ്വ - ശംഭുഃ । അവസേ ।
സാധുകർമ്മേതി സാധു - കർമ്മാ ॥ വിശ്വകർമ്മനിതി
വിശ്വ - കർമ്മന് । ഹവിഷാ । വാവൃധാനഃ । സ്വയം ।
യജസ്വ । തനുവം । ജുഷാണഃ ॥ മുഹ്യന്തു । അന്യേ ।
അഭിതഃ । സപതാഃ । ഇഹ । അസ്മാകം । മഘവേതി
മഘ - വാ । സൂരിഃ । അസ്തു ॥ വിശ്വകർമ്മനിതി
വിശ്വ - കർമ്മന് । ഹവിഷാ । വർദ്ധനേന । ത്രാതാരം ।
ഇന്ദ്രം । അകൃണോഃ । അവദ്ധ്യം ॥ തസ്മൈ । വിശ്വഃ ।
സമിതി । അനമന്ത । പൂർവീഃ । അയം । ഉഗ്രഃ । വിഹവ്യ
ഇതി വി - ഹവ്യഃ । യഥാ । അസത് ॥ സമുദ്രായ ।
വയുനായ । സിന്ധുനാം । പതയേ । നമഃ ( ) ॥ നദീനാം ।
സർവാസാം । പിത്രേ । ജുഹുത ।

വിശ്വകർമ്മേണ ഇതി വിശ്വ - കർമ്മണേ । വിശ്വാ ॥ അഹാ ॥
അമർത്യം । ഹവിഃ ॥ 11 (59) (ജജാണൈ - നൗ - ഷധീനാം
-ഭൂമീം ജനയ - നൂതയേ - നമോ - നവ ച) (A2)

TS 4.6.3.1

ഉദേനമുത്തരാം നയാഗേ ഘൃതേനാഹുത ।
രായസ്പോഷേണ സച് സൃജ പ്രജയാ ച ധനേന ച ॥
ഇന്ദ്രേമം പ്രതരാം കൃധി സജാതാനാ-മസദ്-വശീ ।
സമേനം വർചസാ സൃജ ദേവേഭ്യോ ഭാഗധാ അസത് ॥
യസ്യ കൂർമോ ഹവിർ ഗൃഹേ തമഗേ വർദ്ധയാ താം ।
തസ്മൈ ദേവാ അധി ബ്രവന്നയം ച ബ്രഹ്മണസ്സതിഃ ॥
ഉദു താ വിശ്വേ ദേവാ - [ ] 12

TS 4.6.3.1 - Padam

ഉദിതി । ഏനം । ഉത്തരാമിത്യുത് - തരാം । നയ । അഗേ ।
ഘൃതേന । ആഹൃതേത്യാ - ഹൃത ॥ രായഃ । പോഷേണ ।
സമിതി । സൃജ । പ്രജയേതി പ്ര - ജയാ । ച । ധനേന । ച ॥
ഇന്ദ്ര । ഇമം । പ്രതരാമിതി പ്ര - തരാം । കൃധി ।
സജാതാനാമിതി സ - ജാതാനാം । അസത് । വശീ ॥
സമിതി । ഏനം । വർചസാ । സൃജ । ദേവേഭ്യഃ । ഭാഗധാ
ഇതി ഭാഗ - ധാഃ । അസത് ॥ യസ്യ । കൂർമഃ । ഹവിഃ ।

ഗൃഹേ | തം | അഗേ | വർദ്ധയ | താം || തസ്മൈ | ദേവാഃ |
 അധീതി | ബ്രവന് | അയം | ച | ബ്രഹ്മണം | പതിഃ ||
 ഉദിതി | ഉ | ത്വാ | വിശ്വേ | ദേവാഃ | **12 (50)**

TS 4.6.3.2

അഗേ ഭരന്തു ചിത്തിഭിഃ |
 സ നോ ഭവ ശിവതമഃ സുപ്രതീകോ വിഭാവസുഃ ||
 പഞ്ച ദിശോ ദൈവീർ യജ്ഞമവന്തു ദേവീരപാമതിം
 ദുർമതിം ബാധമാനാഃ |
 രായസ്പോഷേ യജ്ഞപതി-മാഭജന്തീഃ ||
 രായസ്പോഷേ അധി യജ്ഞോ അസ്ഥാഥ് സമീഭേ
 അഗ്നാവധി മാമഹാനഃ |
 ഉക്ഥപത്ര ഹൗഡ്യോ ഗൃഭീതസ്തുപം ഘർമം
 പരിഗൃഹ്യായജന്ത ||
 ഊർജാ യദ്-യജ്ഞമശ്മന്ത ദേവാ ദൈവ്യായ ധർത്രേ
 ജോഷ്ടേ |

ദേവശ്രീഃ ശ്രീമണാഃ ശതപയാഃ - [ ] **13**

TS 4.6.3.2 - Padam

അഗേ | ഭരന്തു | ചിത്തിഭിരിതി ചിത്തി - ഭിഃ || സഃ | നഃ |
 ഭവ | ശിവതമ ഇതി ശിവ - തമഃ |

സുപ്രതീക ഇതി സു - പ്രതീകഃ । വിഭാവസുരിതി
 വിഭാ - വസുഃ ॥ പഞ്ച । ദിശഃ । ദൈവീഃ । യജ്ഞം ।
 അവന്തു । ദേവീഃ । അപേതി । അമതിം ।
 ദുർമതിമിതി ദുഃ - മതിം । ബാധമാനാഃ ॥ രായഃ । പോഷേ ॥
 യജ്ഞപതിമിതി യജ്ഞ - പതിം ।
 ആദജന്തീരിത്യാ - ഭജന്തീഃ ॥ രായഃ । പോഷേ ॥ അധീതി ।
 യജ്ഞഃ । അസ്ഥാത് । സമീദ്ധ ഇതി സം-ഇദ്ധേ । അഗൗ ।
 അധീതി । മാമഹാനഃ ॥ ഉക്ഥപത്ര ഇത്യുക്ഥ - പത്രഃ ।
 ഞാഡയഃ । ഗൃഭീതഃ । തപ്തം । ഘർമ്മം । പരിഗൃഹ്യേതി
 പരി - ഗൃഹ്യ । അയജ്ഞ ॥ ഊർജാ । യത് । യജ്ഞം ।
 അശമന്ത । ദേവാഃ । ദൈവ്യായ । ധർത്രേ । ജോഷ്ടേ ॥
 ദേവശ്രീരിതി ദേവ - ശ്രീഃ । ശ്രീമണാ ഇതി ശ്രീ - മനാഃ ।
 ശതപയാ ഇതി ശത - പയാഃ । **13 (50)**

TS 4.6.3.3

പരിഗൃഹ്യ ദേവാ യജ്ഞമായന് ॥
 സൂര്യരശ്മീർ. ഹരികേശഃ പൂരസ്താഥ് സവിതാ
 ജ്യോതിരുദയാഃ അജസ്രം ।
 തസ്യ പൂഷാ പ്രസവം യാതി ദേവഃ സംപശ്യൻ വിശ്വാ
 ഭുവനാനി ഗോപാഃ ॥

ദേ॒വാ ദേ॒വേഭ്യോ॑ അ॒ദ്ധ്യ॒ര്യന്തോ॑ അ॒സ്ഥുർ വീ॒തഃ ശ॒മിത്രേ॑
ശ॒മിതാ॑ യ॒ജ്ഞൈ॑ ॥

തൂ॒രീയോ॑ യ॒ജ്ഞോ യ॒ത്ര ഹ॒വ്യമേ॒തി ത॑തഃ പാ॒വകാ
ആ॒ശിഷോ॑ നോ ജു॒ഷന്താം॑ ॥

വി॒മാൻ ഏ॒ഷ ദി॒വോ മദ്ധ്യേ॑ ആ॒സ്ത ആ॒പ॒പ്രി॒വാൻ രോ॑ദ॒സീ
അ॒ന്തരി॑ക്ഷം ।

സ വി॒ശ്വാചീ॑രഭി - [ ] 14

TS 4.6.3.3 - Padam

പ॒രിഗൃ॒ഹ്യേതി॑ പ॒രി-ഗൃ॒ഹ്യ । ദേ॒വാഃ । യ॒ജ്ഞം ।
ആ॒യൻ ॥ സൂ॒ര്യര॒ശ്മിരി॑തി സൂ॒ര്യ - ര॒ശ്മിഃ ।
ഹ॒രികേ॑ശ ഇ॒തി ഹ॒രി - കേ॒ശഃ । പൂ॒രസ്താ॑ത് । സ॒വിതാ॑ ।
ജ്യോ॒തിഃ । ഉ॒ദിതി॑ । അ॒യാൻ । അ॒ജ॒സ്രം ॥ ത॒സ്യ । പൂ॒ഷാ ।
പ്ര॒സ॒വ॒മിതി॑ പ്ര - സ॒വം । യാ॒തി । ദേ॒വഃ । സം॒പശ്യ॑ന്നി॒തി
സം - പ॒ശ്യൻ । വി॒ശ്വാ । ഭൂ॒വ॒നാ॒നി । ഗോ॒പാ ഇ॒തി
ഗോ - പാഃ ॥ ദേ॒വാഃ । ദേ॒വേഭ്യഃ॑ । അ॒ദ്ധ്യ॒ര്യന്തഃ॑ । അ॒സ്ഥുഃ॑ ।
വീ॒തം । ശ॒മിത്രേ॑ । ശ॒മിതാ॑ । യ॒ജ്ഞൈ॑ ॥ തൂ॒രീയഃ॑ ।
യ॒ജ്ഞഃ । യ॒ത്ര । ഹ॒വ്യം । ഏ॒തി । ത॑തഃ । പാ॒വകാഃ॑ ।
ആ॒ശിഷ॑ ഇ॒ത്യാ - ശി॒ഷഃ । നഃ॑ । ജു॒ഷന്താം॑ ॥
വി॒മാൻ ഇ॒തി വി - മാ॒നഃ । ഏ॒ഷഃ । ദി॒വഃ । മദ്ധ്യേ॑ । ആ॒സ്തേ ।

ആപ്രപിവാനിത്യാ - പപ്രിവാൻ । രോദസീ ഇതി ।
അന്തരിക്ഷം ॥ സഃ । വിശ്വാചീഃ । അഭിതി । 14 (50)

TS 4.6.3.4

ചഷ്ടേ ഘൃതാചീരന്തരാ പൂർവമപരം ച കേതും ॥
ഉക്ഷാ സമുദ്രോ അരുണഃ സുപർണഃ പൂർവസ്യ യോനീം
പിതൂരാ വിവേശ ।
മദ്ധ്യേ ദിവോ നിഹിതഃ പൃശ്ണിരശ്താ വി ചക്രമേ രജസഃ
പാത്യന്തൗ ॥
ഇന്ദ്രം ഹിശ്വാ അവിവൃധൻമ സമുദ്രവൃചസം ഗിരഃ ।
രഥീതമ്യ രഥീനാം ഹ്വാജാനാഽ സത്പതിം പതിം ॥
സ്മൃഹൂർ യജേണാ ദേവാഽ ആ ച വക്ഷദ്-യക്ഷദഗ്നിർ
ദേവോ ദേവാഽ ആ ച വക്ഷത് ॥
വാജസ്യ ( ) മാ പ്രസവേ-നോദ്ഗ്രാഭേ-ണോദഗ്രഭീത് ।
അഥാ സപതാഽ ഇന്ദ്രോ മേ നിഗ്രാഭേണായരാഽ അകഃ ॥
ഉദ്ഗ്രാഭം ച നിഗ്രാഭം ച ബ്രഹ്മ ദേവാ അവിവൃധന് ।
അഥാ സപതാനിന്ദ്രാഗ്നി മേ വിഷ്വചീനാൻ
വ്യസ്യതാം ॥ 15

TS 4.6.3.4 - Padam

ച॒ഷ്ടേ॑ । ഫ്യ॒താചീഃ॑ । അ॒ന്തരാ॑ । പൂ॒ർവം॑ । അ॒പരം॑ । ച॒ ।
 കേ॒തും ॥ ഉ॒ക്ഷാ॑ । സ॒മുദ്രഃ॑ । അ॒രുൺഃ॑ । സു॒പ॒ർണ॑ ഇ॒തി॑
 സു - പ॒ർണഃ॑ । പൂ॒ർവ॒സ്യ॑ । യോ॒നീം॑ । പി॒തൃഃ॑ । ഏ॒തി॑ ।
 വി॒വേശ॑ ॥ മ॒ദ്ധ്യേ॑ । ദി॒വഃ॑ । നി॒ഹിത॑ ഇ॒തി॑ നി - ഹി॒തഃ॑ ।
 പൃ॒ശ്ണിഃ॑ । അ॒ശ്താ॑ । വീ॒തി॑ । ച॒ക്രമേ॑ । ര॒ജസഃ॑ । പാ॒തി॑ ।
 അ॒ന്തഃ॑ ॥ ഇ॒ന്ദ്രം॑ । വി॒ശ്വാഃ॑ । അ॒വീ॒വൃ॒ധന്॑ ।
 സ॒മുദ്ര॑വ്യ॒ച॒സ॒മിതി॑ സ॒മുദ്ര - വൃ॒ച॒സം॑ । ഗി॒രഃ॑ ॥
 ര॒ഥീ॒ത॒മിതി॑ ര॒ഥി - ത॒മം॑ । ര॒ഥീ॒നാം॑ । വാ॒ജാ॒നാം॑ ।
 സ॒ത്പ॒തി॒മിതി॑ സ॒ത് - പ॒തിം॑ । പ॒തിം॑ ॥ സു॒മ॒ഹൂ॒രിതി॑
 സു॒മ - ഹൂഃ॑ । യ॒ജ്ഞഃ॑ । ദേ॒വാൻ॑ । ഏ॒തി॑ । ച॒ । വ॒ക്ഷത്॑ ।
 യ॒ക്ഷത്॑ । അ॒ഗ്നിഃ॑ । ദേ॒വഃ॑ । ദേ॒വാൻ॑ । ഏ॒തി॑ । ച॒ । വ॒ക്ഷത്॑ ॥
 വാ॒ജ॒സ്യ ( ) । മാ॑ । പ്ര॒സ॒വേ॒നേതി॑ പ്ര - സ॒വേ॒ന॑ ।
 ഉ॒ദ്ഗ്രാ॒ഭേ॒ണേത്യു॑ത്-ഗ്രാ॒ഭേ॒ണ॑ । ഉ॒ദി॒തി॑ । അ॒ഗ്രാ॒ഭീത്॑ ॥ അ॒ഥ॑ ।
 സ॒പ॒താൻ॑ । ഇ॒ന്ദ്രഃ॑ । മേ॑ । നി॒ഗ്രാ॒ഭേ॒ണേതി॑ നി - ഗ്രാ॒ഭേ॒ണ॑ ।
 അ॒ധ॒രാൻ॑ । അ॒കഃ॑ ॥ ഉ॒ദ്ഗ്രാ॒ഭിത്യു॑ത് - ഗ്രാ॒ഭം॑ । ച॒ ।
 നി॒ഗ്രാ॒ഭിതി॑ നി - ഗ്രാ॒ഭം॑ । ച॒ । ബ്ര॒ഹ്മ॑ । ദേ॒വാഃ॑ ।
 അ॒വീ॒വൃ॒ധന്॑ ॥ അ॒ഥ॑ । സ॒പ॒താൻ॑ ।

ഇന്ദ്രാഗ്നി ഇതീന്ദ്ര - അഗ്നി । മേ । വിഷ്ണുചീനാൻ । വീതി ।

അസ്യതാം ॥ 15 (76) (ഭേവാഃ - ശതപയാ -

അഭി - വാജസ്യ - ഷഡ്വിശ്ശതിശ്ച) (A3)

TS 4.6.4.1

ആശുഃ ശിശാനോ വൃഷഭോ ന യുദ്ധോ ഫനാഫനഃ
ക്ഷോഭണ-ശ്ചർഷണീനാം ।

സംക്രന്തനോ ഽനിമിഷ ഏകവീരഃ ശതച്ഛസേനാ അജയഥ്
സാകമിന്ദ്രഃ ॥

സംക്രന്തനേനാനിമിഷേണ ജിഷ്ണുനാ യുത്കാരേണ
ദൃശ്യവനേന ധൃഷ്ണുനാ ।

തദിന്ദ്രേണ ജയത തഥ് സഹദ്ധ്വം യുധോ നര
ഇഷുഹസ്തേന വൃഷ്ണ ॥

സ ഇഷുഹസ്തേഃ സ നിഷംഗിഭിർ വശീ സഃസ്രഷ്ടാ
സ യുധ ഇന്ദ്രോ ഗണേന ।

സച്ഛസ്യജിഥ് സോമപാ ബാഹുശർദ്ധ്യൂർദ്ധ്വായനാ
പ്രതിഹിതാഭി-രസ്താ ॥

ബൃഹസ്പതേ പരി ദീയാ- [ ] 16

TS 4.6.4.1 - Padam

ആശുഃ | ശിശാനഃ | വൃഷഭഃ | ന | യുദ്ധഃ | ഘനാഘനഃ |
 ക്ഷോഭണഃ | ചർഷണീനാം || സംക്രന്ത ഇതി
 സം - ക്രന്തഃ | അനിമിഷ ഇത്യനി - മിഷഃ | ഏകവീര
 ഇത്യേക - വീരഃ | ശതം | സേനാഃ | അജയത് | സാകം |
 ഇന്ദ്രഃ || സംക്രന്തേനേതി സം - ക്രന്തേന |
 അനിമിഷേണേത്യനി - മിഷേണ | ജിഷ്ണുനാ ||
 യുക്താരേണേതി യുക് - കാരേണ | ദൃശ്യവേനേതി
 ദുഃ - ച്യവേന | ധൃഷ്ണുനാ || തത് | ഇന്ദ്രേണ | ജയത |
 തത് | സഹധാമ | യുധഃ | നരഃ |
 ഇഷുഹസ്തേനേതീഷു - ഹസ്തേന | വൃഷ്ണാ || സഃ |
 ഇഷുഹസ്തേരിതീഷു - ഹസ്തേഃ | സഃ | നിഷങ്ഗിഭിരിതി
 നിഷങ്ഗി - ഭിഃ | വശീ | സഃസ്രഷ്ടേതി സം - സ്രഷ്ടാ |
 സഃ | യുധഃ | ഇന്ദ്രഃ | ഗണേന || സഃസൃഷ്ടജിഭിരിതി
 സഃസൃഷ്ട - ജിത് | സോമപാ ഇതി സോമ - പാഃ |
 ബാഹുശർദ്ധീതി ബാഹു - ശർദ്ധീ |
 ഊർദ്ധ്വായനേത്യൂർദ്ധ്വ - ധനാ |
 പ്രതിഹിതാഭിരിതി പ്രതി - ഹിതാഭിഃ | അസ്താ ||
 ബൃഹസ്സതേ | പരീതി | ദീയ | **16 (50)**

TS 4.6.4.2

രഥേന രക്ഷോഹാ ധമിത്രാഃ അപബാധമാനഃ ।
 പ്രഭഞ്ജൻമ് സേനാഃ പ്രമുണോ യുധാ ജയന്നസാക-
 മേദ്ധ്യവിതാ രഥാനാം ॥
 ഗോത്രഭിദം ഗോവിദം വ്രജബാഹും ജയന്തമജ്ഞം
 പ്രമുണന്ത-മോജസാ ।
 ഇമഃ സജാതാ അനു വീരയദ്ധ-മിന്ദ്രഃ സഖായോ ടനു
 സഃ രഭദ്ധാം ॥

ബലവിജ്ഞായഃ സ്ഥവിരഃ പ്രവീരഃ സഹസ്രാൻ. വാജീ
 സഹമാന ഉഗ്രഃ ।

അഭിവിരോ അഭിസ്താ സഹോജാ ജൈത്രമിന്ദ്ര
 രഥമാ തീഷ്ഠ ഗോവിത് ॥

അഭി ഗോത്രാണി സഹസ്രാ ഗാഹമാനോ ടഭായോ- [ ] 17

TS 4.6.4.2 - Padam

രഥേന । രക്ഷോഹേതി രക്ഷഃ - ഹാ । അമിത്രാൻ ।
 അപബാധമാന ഇത്യപ - ബാധമാനഃ ॥ പ്രഭഞ്ജന്നിതി
 പ്ര - ഭഞ്ജൻ । സേനാഃ । പ്രമുണ ഇതി പ്ര - മുണഃ ।
 യുധാ । ജയൻ । അസാകം । ഏധി । അവിതാ । രഥാനാം ॥
 ഗോത്രഭിദമിതി ഗോത്ര - ഭിദം । ഗോവിദമിതി ഗോ-വിദം ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ
 വജ്രബാഹു¹മിതി വജ്ര - ബാഹു²ം । ജയന്തം । അജമ³ ।
 പ്രമൃ⁴ണന്ത⁵മിതി പ്ര - മൃ⁶ണന്തം । ഓജസാ⁷ ॥ ഇമം ।
 സജാതാ⁸ ഇതി സ - ജാതാഃ । അനിതി⁹ । വീരയദ്ധ്യം ।
 ഇന്ദ്രം । സഖായഃ¹⁰ । അനു¹¹ । സമിതി¹² । രഭദ്ധ്യം ॥
 ബലവിജ്ഞായ¹³ ഇതി ബല - വിജ്ഞായഃ । സ്ഥവിരഃ ।
 പ്രവീര¹⁴ ഇതി പ്ര - വീരഃ । സഹസ്വാൻ¹⁵ । വാജീ ।
 സഹമാനഃ । ഉഗ്രഃ ॥ അഭി¹⁶വീര ഇത്യഭി - വീരഃ ।
 അഭി¹⁷സത്യേത്യഭി - സത്യാ । സഹോജാ¹⁸ ഇതി സഹഃ-ജാഃ ।
 ജൈത്രം । ഇന്ദ്ര¹⁹ । രഥം । ഏതി²⁰ । തിഷ്ഠ²¹ । ഗോവിദിതി²²
 ഗോ - വിത് ॥ അഭി²³തി । ഗോത്രാണി²⁴ । സഹസാ ।
 ഗാഹമാനഃ । അദായഃ । **17 (50)**

TS 4.6.4.3

വീരഃ ശതമന്യു-രിന്ദ്രഃ ।
 ദൃശ്യവനഃ പൃതനാഷാഡയുദ്ധ്യോ-സ്താകഃ സേനാ¹
 അവതു പ്ര യുഥ്സു ॥
 ഇന്ദ്ര ആസാം നേതാ ബൃഹസ്പതിർ ദക്ഷിണാ യജ്ഞഃ²
 പുര ഏതു സോമഃ ।
 ദേവസേനാനാ-മഭിദഞ്ജതീനാം ജയന്തീനാം മരുതോ³
 യന്ത്വഗ്രേ ॥

ഇന്ദ്രസ്യ വൃഷ്ണോ വരുണസ്യ രാജ്ഞ ആദിത്യാനാം

മരുതാഃ ശർദ്ധ ഉഗ്രം ।

മഹാമനസാം ഭുവനചുവാനാം ഘോഷോ ദേവാനാം

ജയതാ-മുദസ്ഥാത് ॥

അസ്മാക-മിന്ദ്രഃ സമൃതേഷു ധ്വജേഷ്വസ്മാകം യാ

ഇഷവസ്താ ജയന്തു । 18

TS 4.6.4.3 - Padam

വീരഃ । ശതമന്യൂരിതി ശത - മന്യൂഃ । ഇന്ദ്രഃ ॥ ദുശ്ചുവന

ഇതി ദുഃ-ചുവനഃ । പൃതനാഷാട് । അയുദ്ധ്യഃ । അസ്മാകം ।

സേനാഃ । അവതു । പ്രേതി । യുഥ്സിതി യുത് - സു ॥

ഇന്ദ്രഃ । ആസാം । നേതാ । ബൃഹസ്പതിഃ । ദക്ഷിണാ ।

യജ്ഞഃ । പുരഃ । ഏതു । സോമഃ ॥ ദേവസേനാനാമിതി

ദേവ - സേനാനാം । അഭിഭഞ്ജതീനാമിത്യഭി-ഭഞ്ജതീനാം ।

ജയന്തീനാം । മരുതഃ । യന്തു । അഗ്രേ ॥ ഇന്ദ്രസ്യ । വൃഷ്ണഃ ।

വരുണസ്യ । രാജ്ഞഃ । ആദിത്യാനാം । മരുതാം । ശർദ്ധഃ ।

ഉഗ്രം ॥ മഹാമനസാമിതി മഹാ - മനസാം ।

ഭുവനചുവാനാമിതി ഭുവന - ചുവാനാം । ഘോഷഃ ।

ദേവാനാം । ജയതാം । ഉദിതി । അസ്ഥാത് ॥ അസ്മാകം ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

ഇന്ദ്രഃ | സമൃതേഷിതി സം - ഋതേഷു | ധ്വജേഷു |

അസ്മാകം | യാഃ | ഇഷവഃ | താഃ | ജയന്തു || 18 (50)

TS 4.6.4.4

അസ്മാകം വീരാ ഉത്തരേ ഭവന്ത്സ്മാനു ദേവാ അവതാ
ഹവേഷു ||

ഉദ്ധർഷയ മഘവന്നാ-യുധാന്യുഥ് സത്വനാം

മാമകാനാം മഹാഘ്സി |

ഉദ്-വൃത്രഹൻ വാജിനാം വാജിനാന്യുദ്-രമാനാം

ജയതാമേതു ഘോഷഃ ||

ഉപ പ്രേത ജയതാ നരഃ സ്ഥിരാ വഃ സന്തു ബാഹവഃ |

ഇന്ദ്രോ വഃ ശർമ യച്ഛത്വനാധൃഷ്ടാ യഥാ ഽസഥ ||

അവസൃഷ്ടാ പരാ പത ശരവ്യേ ബ്രഹ്മസഘ്ശിതാ |

ഗച്ഛാമിത്രാൻ പ്ര- [ ] 19

TS 4.6.4.4 - Padam

അസ്മാകം | വീരാഃ | ഉത്തര ഇത്യുത് - തരേ | ഭവന്തു |

അസ്മാൻ | ഉ | ദേവാഃ | അവത | ഹവേഷു || ഉദിതി |

ഹർഷയ | മഘവന്നിതി മഘ-വന് | ആയുധാനി | ഉദിതി |

സത്വനാം | മാമകാനാം | മഹാഘ്സി || ഉദിതി |

വൃത്രഹന്നിതി വൃത്ര - ഹന് | വാജിനാം | വാജിനാനി |

ഉദിതി | രഥാ¹നാം | ജയ¹താം | ഏ¹തും | ഘോ¹ഷഃ || ഉപ |
 പ്രേ¹തി | ഇ¹ത | ജയ¹ത | നരഃ | സ്ഥി¹രാഃ | വഃ | സ¹ന്തും |
 ബാ¹ഹവഃ || ഇ¹ന്ദ്രഃ | വഃ | ശർ¹മ | യ¹ച്ഛതും |
 അ¹നാധൃ¹ഷ്ടാ ഇ¹ത്യ¹നാ - ധൃ¹ഷ്ടാഃ | യഥാ | അ¹സ¹ഥ ||
 അവ¹സ്യ¹ഷ്ടേ¹ത്യ¹വ - സ്യ¹ഷ്ടാ | പരേ¹തി | പ¹ത | ശര¹വേ¹ |
 ബ്ര¹ഹ്മസ¹ശ്ശി¹തേ¹തി ബ്ര¹ഹ്മ - സ¹ശ്ശി¹താ || ഗ¹ച്ഛ |
 അ¹മി¹ത്രാ¹ൻ | പ്രേ¹തി | **19 (50)**

TS 4.6.4.5

വി¹ശ മൈ¹ഷാം ക¹ഞ്ച¹നോ¹ച്ഛി¹ഷഃ ||
 മർ¹മാ¹ണി തേ വർ¹മഭി ശ്ലാ¹ദയാ¹മി സോ¹മ¹സ്താ¹ രാ¹ജാ¹
 ഹൃ¹തേ¹നാ¹ഭി വ¹സ്താം |
 ഉ¹രോ¹ർ വരീ¹യോ വരി¹വ¹സേ¹ അ¹സ്മ¹ ജയ¹ന്തം താ¹മ¹ന്തും മദ¹ന്തും
 ദേ¹വാഃ ||
 യ¹ത്ര ബാ¹ണാഃ സം¹പ¹ത¹ന്തി ക¹ുമാ¹രാ വി¹ശി¹ഖാ ഇ¹വ |
 ഇ¹ന്ദ്രോ ന¹സ്ത¹ത്ര വൃ¹ത്ര¹ഹാ വി¹ശാ¹ഹാ ശർ¹മ യ¹ച്ഛതും || **20**

TS 4.6.4.5 - Padam

വി¹ശ | മാ | ഏ¹ഷാം | കം | ച¹ന | ഉദി¹തി | ശി¹ഷഃ || മർ¹മാ¹ണി |
 തേ | വർ¹മഭി¹രി¹തി വർ¹മ - ഭിഃ | ഹാ¹ദയാ¹മി | സോ¹മഃ | താ |
 രാ¹ജാ | അ¹ഹൃ¹തേ¹ന | അ¹ഭി¹തി | വ¹സ്താം || ഉ¹രോഃ | വരീ¹യഃ |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ
 വരിവഃ | തേ | അസ്തു | ജയന്തം | ത്വാം | അനഗിതി | മദന്തു |
 ദേവാഃ || യത്ര | ബാണാഃ | സംപതന്തീതി സം - പതന്തി |
 കൃമാരാഃ | വിശിഖാ ഇതി വി - ശിഖാഃ | ഇവ || ഇന്ദ്രഃ | നഃ |
 തത്ര | വൃത്രഹേതി വൃത്ര - ഹാ | വിശ്വാഹേതി
 വിശ്വ - ഹാ | ശർമ്മ | യച്ഛതു || **20 (40) (ദീയാ - ദായോ -**
ജയന്ത - മിത്രാൻ പ്ര - ചതാരിഷ്ഠ) (A4)

TS 4.6.5.1

പ്രാചീമനു പ്രദിശം പ്രേഹി വിദാനഗേരഗേ
 പുരോഅഗ്നിർ ദവേഹ |
 വിശ്വാ ആശാ ദീദ്യാനോ വി ഭാഹ്യൂർജം നോ ധേഹി
 ദിപദേ ചതുഷ്പദേ ||
 ക്രമദ്ധമഗ്നിനാ നാകമുഖ്യം ഹസ്തേഷു ബിഭ്രതഃ |
 ദിവഃ പൃഷ്ടം സുവർ ഗത്വാ മിശ്രാ ദേവേദിരാദ്ധാം ||
 പൃഥിവ്യാ അഹമുദന്തരിക്ഷ-മാ ടരുഹ-മന്തരിക്ഷാദ്
 ദിവ-മാ ടരുഹം |
 ദിവോ നാകസ്യ പൃഷ്ഠാഥ് സുവർ ജ്യോതി-രഗാ- [ ] **21**

TS 4.6.5.1 - Padam

പ്രാചീം | അനിതി | പ്രദിശമിതി പ്ര - ദിശം | പ്രേതി |
ഇഹി | വിദാൻ | അഗ്നേഃ | അഗ്നേ | പുരോഅഗ്നിരിതി
പുരഃ - അഗ്നിഃ | ഭവ | ഇഹ || വിശ്വാഃ | ആശാഃ | ദീദ്യാനഃ |
വീതി | ഭാഹി | ഊർജം | നഃ | ധേഹി | ദിപദ ഇതി
ദി - പദേ | ചതുഷ്പദ ഇതി ചതുഃ - പദേ || ക്രമദ്ധാം |
അഗ്നിനാ | നാകം | ഉഖ്യം | ഹസ്തേഷു | ബിഭ്രതഃ || ദിവഃ |
പൃഷ്ടം | സുവഃ | ഗത്വാ | മിശ്രാഃ | ദേവേഭിഃ | ആദ്ധാം ||
പൃഥിവ്യാഃ | അഹം | ഉദിതി | അന്തരിക്ഷം | ഏതി |
അരുഹം | അന്തരിക്ഷാത് | ദിവം | ഏതി | അരുഹം ||
ദിവഃ | നാകസ്യ | പൃഷ്ടാത് | സുവഃ | ജ്യോതിഃ |

അഗാം | **21 (50)**

TS 4.6.5.2

മഹം ||

സുവർ യന്തോ നാപേക്ഷന്ത ആ ദ്യാൗ രോഹന്തി രോദസീ |
യജ്ഞം യേ വിശ്വതോധാരൗ സുവിദാൗസോ
വിതേനീരേ ||
അഗ്നേ പ്രേഹി പ്രഥമോ ദേവയതാം ചക്ഷുർ ദേവാനാമുത
മർത്യാനാം |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

ഇ॒യക്ഷ॑മാ॒ണാ ഭൃ॒ഗുഭിഃ॑ സ॒ജോഷാഃ॑ സു॒വർ യ॒ന്തു
യ॒ജമാ॑നാഃ സ്വ॒സ്തി ॥

ന॒കേതാ॑ഷാ॒സാ സ॒മന॑സാ വി॒രുപേ॑ ധാ॒പയേ॑തേ
ശി॒ശു-മേ॑കഃ സ॒മീചീ॑ ।

ദ്യാ॒വാ ക്ഷാ॑മാ രൂ॒ക്മോ അ॒ന്തർ വി ഭാ॑തി ദേ॒വാ അ॒ഗ്നിം
ധാ॒രയ॑ൻ ദ്ര॒വിണോ॑ദാഃ ॥

അഗ്നേ സഹസ്രാക്ഷ - [ ] 22

TS 4.6.5.2 - Padam

അ॒ഹം ॥ സു॒വഃ । യ॒ന്തഃ । ന । അ॒പേതി॑ । ഇ॒യക്ഷ॑ന്തേ ।
ഏ॒തി । ദ്യാം । രോ॒ഹന്തി॑ । രോ॒ദസീ॑ ഇ॒തി ॥ യ॒ജ്ഞം । യേ ।
വി॒ശ്വതോ॑ധാ॒രമി॑തി വി॒ശ്വതഃ॑ - ധാ॒രം । സു॒വിദാ॑ഃസ ഇ॒തി
സു - വി॒ദാഃസഃ॑ । വി॒തേനി॑ര ഇ॒തി വി - തേ॒നിരേ॑ ॥
അഗ്നേ॑ । പ്രേ॒തി । ഇ॒ഹി । പ്ര॒ഥമഃ॑ । ദേ॒വയ॑താമി॒തി
ദേ॒വ - യ॒താം । ച॒ക്ഷുഃ । ദേ॒വാനാ॑ം । ഉ॒ത । മ॒ർത്യാനാ॑ം ॥
ഇ॒യക്ഷ॑മാ॒ണാഃ । ഭൃ॒ഗുഭിരി॑തി ഭൃ॒ഗു - ഭിഃ॑ । സ॒ജോഷാ॑
ഇ॒തി സ-ജോ॑ഷാഃ । സു॒വഃ । യ॒ന്തു । യ॒ജമാ॑നാഃ । സ്വ॒സ്തി ॥
ന॒കേതാ॑ഷാ॒സാ । സ॒മന॑സേ॒തി സ - മ॒നസാ॑ । വി॒രുപേ॑
ഇ॒തി വി - രൂ॒പേ । ധാ॒പയേ॑തേ ഇ॒തി । ശി॒ശും । ഏ॒കം ।
സ॒മീചീ॑ ഇ॒തി ॥ ദ്യാ॒വാ । ക്ഷാ॑മാ । രൂ॒ക്മഃ । അ॒ന്തഃ । വി॒തി ।

ഭാതി | ദേവാഃ | അഗ്നിം | ധാരയന് |

ദ്രവിണോദാ ഇതി ദ്രവിണഃ - ദാഃ || അഗ്നേ ||

സഹസ്രാക്ഷേതി സഹസ്ര-അക്ഷ | 22 (50)

TS 4.6.5.3

ശതമൂർദ്ധന്തം തേ പ്രാണാഃ സഹസ്രമപാനാഃ |

ത്വം സാഹസ്രസ്യ രായ ഇൗശിഷേ തസ്മൈ തേ വിധേമ
വാജായ സ്വാഹാ ||

സുപർണോഽസി ഗരുന്മാൻ പൃഥിവ്യാം സീദ പൃഷ്ഠേ
പൃഥിവ്യാഃ സീദ ഭാസാ ടന്തരിക്ഷ-മാ പൃണ ജ്യോതിഷാ
ദിവമുത്തദാന തേജസാ ദിശ ഉദ് ദൃഹ ||

ആജുഹ്വാനഃ സുപ്രതീകഃ പുരസ്താദഗ്നേ സ്വാം യോനി-മാ
സീദ സാദ്ധ്യാ |

അസിൻമ-സധസ്ഥേ അദ്ധ്യുത്തരസിൻ വിശേ

ദേവാ - [ ] 23

TS 4.6.5.3 - Padam

ശതമൂർദ്ധന്നിതി ശത - മൂർദ്ധന് | ശതം | തേ | പ്രാണാ

ഇതി പ്ര - അനാഃ | സഹസ്രം | അപാനാ ഇത്യപ-അനാഃ ||

ത്വം | സാഹസ്രസ്യ | രായഃ | ഇൗശിഷേ | തസ്മൈ | തേ |

വി॒ധേ॒മ | വാ॒ജായ॑ | സ്വാ॒ഹാ || സു॒പ॒ർണ॑ ഇ॒തി
 സു॒ - പ॒ർണഃ॑ | അ॒സി | ഗ॒രു॒ത്മാൻ॑ | പൃ॒ഥ്വി॒വ്യാം | സീ॒ദ |
 പൃ॒ഷ്ഠേ | പൃ॒ഥ്വി॒വ്യാഃ | സീ॒ദ | ഭാ॒സാ | അ॒ന്തരി॑ക്ഷം | ഏ॒തി |
 പൃ॒ണ | ജ്യോതി॑ഷാ | ദി॒വം | ഉ॒ദിതി॑ | **സു॒ഭാ॒ന** | തേ॒ജ॒സാ |
 ദി॒ശഃ | ഉ॒ദിതി॑ | ദൃ॒ഢം || ആ॒ജു॒ഹ്വാ॒ന ഇ॒ത്യാ - ജു॒ഹ്വാ॒നഃ |
 സു॒പ്ര॒തീക॑ ഇ॒തി സു॒ - പ്ര॒തീകഃ॑ | പൂ॒രസ്താ॑ത് | അ॒ഗ്നേ |
 സ്വാ॒ം | യോ॒നീം | ഏ॒തി | സീ॒ദ | സാ॒ദ്ധ്യാ || അ॒സ്മിൻ |
 സ॒ധ॒സ്ഥ ഇ॒തി സ॒ധ - സ്തേ॒ | അ॒ധീ॒തി |
 ഉ॒ത്തര॑സി॒ന്നിത്യു॑ത് - ത॒ര॒സിൻ | വി॒ശ്വേ | ദേ॒വാഃ | **23 (50)**

TS 4.6.5.4

യ॒ജമാ॑നശ്ച സീ॒ദത॑ ||
 പ്രേ॒ദ്ധോ അ॒ഗ്നേ ദീ॒ദിഹി॑ പൂ॒രോ നോ॑ ഽജ॒സ്രയാ॑ സു॒ർദ്ധ്യാ
 യവി॑ഷ്ട |
 താ॒ഘ് ശശ്വ॑ന്ത ഉ॒പ യ॒ന്തി വാ॒ജാഃ॑ ||
 വി॒ധേ॒മ തേ പ॒രമേ॑ ജ॒ന്മന്ന॑ഗ്നേ വി॒ധേ॒മ സ്തോ॑മൈ॒രവ॑രേ
 സ॒ധ॒സ്തേ॒ |
 യസ്മാ॑ദ്-യോ॒നേ-**രു॒ദാ॒രി॒മാ** യ॒ജേ തം പ്ര॒ത്വേ ഹ॒വീഘ്നി॑
 ജു॒ഹു॒രേ സ॒മീദ്ധേ॑ ||

താഴ് സവിതുർ വരേണ്യസ്യ ചിത്രാ-മാ ഹം വൃണേ

സുമതിം വിശ്വജന്യാം ।

യാമസ്യ കണ്വാ അദുഹത് പ്രപീനാഴ്

സഹസ്രധാരാം - [ ] 24

TS 4.6.5.4 - Padam

യജമാനഃ । ച । സീദത ॥ പ്രേദ്ധ ഇതി പ്ര - ഇദ്ധഃ । അഗ്നേ ।

ദീദിഹി । പുരഃ । നഃ । അജസ്രയാ । സൂർദ്ധ്യാ । യവിഷ്ട ॥

ത്വാം । ശശ്വന്തഃ । ഉപേതി । യന്തി । വാജാഃ ॥ വിധേമ । തേ ।

പരമേ । ജന്മൻ । അഗ്നേ । വിധേമ । സ്തോമൈഃ । അവരേ ।

സധസ്ഥ ഇതി സധ - സ്ഥേ ॥ യസ്മാത് । യോനേഃ ।

ഉദാരിമേത്യുത് - ആരിഥ । യജേ । തം । പ്രേതി । ത്വേ ഇതി ।

ഹവിഷ്ഠി । ജുഹുരേ । സമീദ്ധ ഇതി സം - ഇദ്ധേ ॥ താം ।

സവിതുഃ । വരേണ്യസ്യ । ചിത്രാം । ഏതി । അഹം ।

വൃണേ । സുമതിമിതി സു - മതിം । വിശ്വജന്യാമിതി

വിശ്വ - ജന്യാം ॥ യാം । അസ്യ । കണ്വാഃ ।

അദുഹത് । പ്രപീനാമിതി പ്ര - പീനാം ।

സഹസ്രധാരാമിതി സഹസ്ര - ധാരാം । 24 (50)

TS 4.6.5.5

പയസാ മഹീം ഗാം ॥

സപ്ത തേ അഗ്നേ സമീധഃ സപ്ത ജിഹ്വാഃ സപ്തഃ ഷയഃ

സപ്ത ധാമ പ്രിയാണി ।

സപ്ത ഹോത്രാഃ സപ്തധാ ത്വാ യജന്തി സപ്ത യോനീ-രാ

പൃണസാ ഏതേന ॥

ഈദൃങ് ചാനുദൃങ് ചൈതാദൃങ് ച പ്രതിദൃങ്

ച മിതശ്ച സംമിതശ്ച സഭരാഃ ॥

ശുക്രജ്യോതിശ്ച ചിത്രജ്യോതിശ്ച സത്യജ്യോതിശ്ച

ജ്യോതിഷ്ഠാശ്ച സത്യശ്ചരതപാശ്ചാത്യഹ്നഃ ॥ 25

TS 4.6.5.5 - Padam

പയസാ । മഹീം । ഗാം ॥ സപ്ത । തേ । അഗ്നേ । സമീധ ഇതി

സം-ഇധഃ । സപ്ത । ജിഹ്വാഃ । സപ്ത । ഷയഃ । സപ്ത । ധാമ ।

പ്രിയാണി ॥ സപ്ത । ഹോത്രാഃ । സപ്തധേതി സപ്ത-ധാ । ത്വാ ।

യജന്തി । സപ്ത । യോനീഃ । ഏതി । പൃണസാ । ഏതേന ॥

ഈദൃങ് । ച । അനുദൃങ് । ച । ഏതാദൃങ് । ച ।

പ്രതിദൃങ്ങിതി പ്രതി - ദൃങ് । ച । മിതഃ । ച ।

സംമിത ഇതി സം - മിതഃ । ച । സഭരാ ഇതി സ - ഭരാഃ ॥

ശുക്രജ്യോതിരിതി ശുക്ര - ജ്യോതിഃ । ച ।

ചിത്രജ്യോതിരിതി ചിത്ര - ജ്യോതിഃ । ച ।
 സത്യജ്യോതിരിതി സത്യ - ജ്യോതിഃ । ച । ജ്യോതിഷ്ഠാൻ ।
 ച । സത്യഃ । ച । ഋതപാ ഇത്യുത - പാഃ । ച ।
 അത്യഹാ ഇത്യതി - അഹാഃ ॥ 25 (50)

TS 4.6.5.6

ഋതജിച്ഛ സത്യജിച്ഛ സേനജിച്ഛ സുഷേണശ്ചാന്ത്യമിത്രശ്ച
 ദുരേഅമിത്രശ്ച ഗണഃ ॥
 ഋതശ്ച സത്യശ്ച ധ്രുവശ്ച ധരൂണശ്ച ധർതാ ച
 വിധർതാ ച വിധാരയഃ ॥
 ഈദൃക്ഷാസ ഏതാദൃക്ഷാസ ഊ ഷു ണഃ സദൃക്ഷാസഃ
 പ്രതിസദൃക്ഷാസ ഏതന ।
 മിതാസശ്ച സംമിതാസശ്ച ന ഊതയേ സഭരസോ
 മരുതോ യജേണ അസ്മിന്നിന്ദ്രം ദൈവീർ വിശോ
 മരുതോ ഽനുവർത്താനോ ( ) യഥേന്ദ്രം ദൈവീർ വിശോ
 മരുതോ ഽനുവർത്താന ഏവമിമം യജമാനം ദൈവീശ്ച
 വിശോ മാനുഷീശ്ചാനുവർത്താനോ ഭവന്തു ॥ 26

TS 4.6.5.6 - Padam

ഋതജിദിത്യുത - ജിത് । ച । സത്യജിദിതി സത്യ - ജിത് ।
 ച । സേനജിദിതി സേന - ജിത് । ച ।

TS 4.6.6.1

ജീ॒മുത॑സ്യേ॒വ ഭ॒വതി॑ പ്ര॒തീ॒കം യദ്-വ॑ർമീ യാതി॑
 സ॒മദാ॑മു॒പസ്ഥേ॑ ॥
 അ॒നാവി॑ദ്ധയാ ത॒നുവാ॑ ജയ॒ ത്വം സ॒ ത്വാ വ॑ർമണോ
 മ॒ഹിമാ॑ പി॒പർതു॑ ॥
 ധ॒ന്വനാ॑ ഗാ ധ॒ന്വനാ॑ ssജി॒ം ജയേ॑മ ധ॒ന്വനാ॑ തീ॒വ്രാഃ
 സ॒മദോ॑ ജയേ॑മ ।
 ധ॒ന്വഃ ശ॒ത്രോ-ര॑പകാമം കൃ॒ണോതി॑ ധ॒ന്വനാ॑ സർ॒വാഃ
 പ്ര॒ദിശോ॑ ജയേ॑മ ॥
 വ॒ക്ഷ്യ॒ന്തീവേ॑ദാ ഗ॒നീഗ॑ന്തി കർണം പ്രി॒യം സ॒ഖായം॑
 പ॒രിഷ॑സ്വജാനാ ।
 യോഷേ॑വ ശി॒ക്തേ വി॒തതാ॑ sധി॒ ധ॒ന്വൻ - [ ] 27

TS 4.6.6.1 - Padam

ജീ॒മുത॑സ്യ । ഇ॒വ । ഭ॒വതി॑ । പ്ര॒തീ॒കം । യദ് । വ॑ർമീ ।
 യാതി॑ । സ॒മദാ॑മിതി സ - മദാ॑ം । ഉ॒പസ്ഥ॑ ഇത്യു॒പ - സ്ഥേ॑ ॥
 അ॒നാവി॑ദ്ധയേത്യു॒നാ - വി॑ദ്ധയാ । ത॒നുവാ॑ । ജയ॒ । ത്വം ।
 സഃ । ത്വാ । വ॑ർമണഃ । മ॒ഹിമാ॑ । പി॒പർതു॑ ॥ ധ॒ന്വനാ॑ । ഗാഃ ।
 ധ॒ന്വനാ॑ । ആജി॒ം । ജയേ॑മ । ധ॒ന്വനാ॑ । തീ॒വ്രാഃ ।
 സ॒മദ॑ ഇതി സ - മദഃ । ജയേ॑മ ॥ ധ॒ന്വഃ । ശ॒ത്രോഃ॑ ।

അപകാമമിത്യപ - കാമം । കൃണോതി । ധന്വനാ ।
 സർവാഃ । പ്രദിശ ഇതി പ്ര - ദിശഃ । ജയേമ ॥ വക്ഷ്യന്തീ ।
 ഇവ । ഇത് । ഏതി । ഗനീഗന്തി । കർണം । പ്രിയം ।
 സഖായം । പരിഷ്വസ്യജാനേതി പരി - സസ്വജാനാ ॥
 യോഷാ । ഇവ । ശിക്തേ । വിതതേതി വി - തതാ ।
 അധീതി । ധന്വന് । 27 (50)

TS 4.6.6.2

ജ്യാ ഇയച്ഛ സമനേ പാരയന്തീ ॥
 തേ ആചരന്തീ സമനേവ യോഷാ മാതേവ പുത്രം
 ബിഭൃതാമുപസ്ഥേ ।
 അപ ശത്രുൻ. വിദ്ധ്യതാച്ഛ സംവിദാനേ ആർത്ഥീ ഇമേ
 വിഷ്ഠുരന്തീ അമിത്രാൻ ॥
 ബഹ്വീനാം പിതാ ബഹുരസ്യ പുത്രശ്ചിശ്ചാ കൃണോതി
 സമനാ ഽവഗത്യ ।
 ഇഷ്ടുധിഃ സങ്കാഃ പൃതനാശ്ച സർവാഃ പൃഷ്ഠേ നിനഭോ
 ജയതി പ്രസൂതഃ ॥
 രഥേ തിഷ്ഠൻ നയതി വാജിനഃ പുരോ യത്രയത്ര കാമയതേ
 സുഷാരഥിഃ ।
 അഭീശൂനാം മഹിമാനം - [ ] 28

TS 4.6.6.2 - Padam

ജ്യാ | ഇ॒യം | സ॒മനേ॑ | പാ॒രയ॑ന്തീ || തേ॑ ഇ॒തി | ആ॒ച॒ര॒ന്തീ॑
 ഇ॒ത്യാ - ച॒ര॒ന്തീ॑ | സ॒മനാ॑ | ഇ॒വ | യോ॒ഷാ॑ | മാ॒താ | ഇ॒വ |
 പു॒ത്രം | ബി॒ഭൃ॒താം | ഉ॒പസ്ഥ॑ ഇ॒ത്യുപ॑ - സ്ഥേ॒ || അ॒പേ॒തി |
 ശ॒ത്രു॒ൻ | വി॒ദ്ധൃ॒താം | സം॒വി॒ദാ॒നേ॑ ഇ॒തി സം - വി॒ദാ॒നേ॑ |
 ആ॒ർത്ഥീ॑ ഇ॒തി | ഇ॒മേ ഇ॒തി | വി॒ഷ്ഠു॒ര॒ന്തീ॑ ഇ॒തി
 വി-സ്മു॒ര॒ന്തീ॑ | അ॒മി॒ത്രാൻ॑ || ബ॒ഹ്വീ॒നാം | പി॒താ | ബ॒ഹുഃ॑ |
 അ॒സ്യ | പു॒ത്രഃ | ചി॒ശ്വാ | കൃ॒ണോ॒തി | സ॒മനാ॑ |
 അ॒വഗ॑ത്യേ॒ത്യവ॑ - ഗ॒ത്യ || ഇ॒ഷു॒ധി॒രിതീ॑ഷു-ധിഃ | സ॒കാഃ॑ |
 പൃ॒തനാഃ॑ | ച | സ॒ർവാഃ॑ | പൃ॒ഷ്ഠേ | നി॒നദ്ധ॑ ഇ॒തി നി-ന॑ദ്ധഃ |
 ജ॒യതി॑ | പ്ര॒സ്മൃ॒ത ഇ॒തി പ്ര - സ്മൃ॒തഃ॑ || ര॒ഥേ॑ | തി॒ഷ്ഠൻ॑ |
 ന॒യതി॑ | വാ॒ജിനഃ॑ | പു॒രഃ | യ॒ത്രയ॑ത്രേ॒തി യ॒ത്ര - യ॒ത്ര |
 കാ॒മയ॑തേ | സു॒ഷാ॒ര॒മി॒രിതി॑ സു-സാ॒ര॒മിഃ॑ || അ॒ഭീ॒ശൂ॒നാം |
 മ॒ഹി॒മാ॒നം॑ || **28 (50)**

TS 4.6.6.3

പ॒നായ॑ത മ॒നഃ പ॒ശ്വാദ॑നു യ॒ച്ഛന്തി॑ ര॒ശ്മയഃ॑ ||
 തീ॒വ്രാൻ॑ ഘോ॒ഷാൻ॑ കൃ॒ണാ॒തേ വൃ॒ഷപാ॑ണയോ॒ഽശ്വാ
 ര॒ഥേ॒ഭിഃ॑ സ॒ഹ വാ॒ജയ॑ന്തഃ |

അവക്രാമന്തഃ പ്രപദൈരമിത്രാൻ ക്ഷിണന്തി

ശത്രുഃ-രനപവ്യയന്തഃ ॥

രഥവാഹനഃ ഹവിരസ്യ നാമ യത്രാഽഽയുധം

നിഹിതമസ്യ വർമ്മ ।

തത്രാ രഥമുപ ശശ്മഃ സദേമ വിശ്വാഹാ വയഃ

സുമനസ്യമാനാഃ ॥

സ്വാദ്യുഷഃസദഃ പിതരോ വയോധാഃ കൃച്ഛേശ്രിതഃ

ശക്തീവന്തോ ഗഭീരാഃ ।

ചിത്രസേനാ ഇഷുബലാ അമൃധാഃ സതോവീരാ ഉരവോ

പ്രാതസാഹാഃ ॥

ബ്രാഹ്മണാസഃ - [ ] 29

TS 4.6.6.3 - Padam

പനായത । മനഃ । പശ്ചാത് । അനഗിതി । യച്ഛന്തി । രശ്മയഃ ॥

തീവ്രാൻ । ഘോഷാൻ । കൃണ്വതേ ।

വൃഷപാണയ ഇതി വൃഷ - പാണയഃ । അശ്വാഃ । രഥേഭിഃ ।

സഹ । വാജയന്തഃ ॥ അവക്രാമന്ത ഇത്യവ - ക്രാമന്തഃ ।

പ്രപദൈരിതി പ്ര - പദൈഃ । അമിത്രാൻ । ക്ഷിണന്തി ।

ശത്രുൻ । അനപവ്യയന്ത ഇത്യനപ - വ്യയന്തഃ ॥

രഥവാഹനമിതി രഥ - വാഹനം । ഹവിഃ । അസ്യ । നാമ ।

യത്ര॑ । ആയു॑ധം । നിഹി॑തമിതി നി - ഹിതം॑ । അ॒സ്യ॑ ।
 വർമ്മ॑ ॥ തത്ര॑ । ര॒ഥം॑ । ഉ॒പേതി॑ । ശ॒ശ്മം॑ । സ॒ദേമ॑ ।
 വി॒ശ്വാഹേതി॑ വി॒ശ്വാ - അ॒ഹാ॑ । വ॒യം॑ ।
 സു॒മന॑സ്യമാ॒നാ ഇതി॑ സു - മ॒ന॒സ്യമാ॑നാഃ ॥
 സ്വാ॒ദ്യുഷ്ട്വ॑സദ ഇതി॑ സ്വാ॒ദ്യു - സ॒ദ്യു॑സദഃ । പി॒തരഃ॑ ।
 വ॒യോധാ॑ ഇതി॑ വ॒യഃ - ധാഃ॑ । കൃ॒ച്ഛേ॒ശ്രിത॑ ഇതി॑
 കൃ॒ച്ഛേ - ശ്രി॑തഃ । ശ॒ക്തീ॑വ॒ന്ത ഇതി॑ ശ॒ക്തി - വ॒ന്തഃ॑ ।
 ഗ॒ഭീരാഃ॑ ॥ ചി॒ത്രസേ॑നാ ഇതി॑ ചി॒ത്ര - സേ॑നാഃ । ഇ॒ഷു॒ബലാ॑
 ഇ॒തീഷു॑ - ബ॒ലാഃ॑ । അ॒മൃ॒ധാഃ॑ । സ॒തോവീ॑രാ ഇതി॑
 സ॒തഃ - വീ॑രാഃ । ഉ॒രവഃ॑ । വ്രാ॒തസാ॑ഹാ ഇതി॑
 വ്രാ॒ത - സാ॑ഹാഃ ॥ ബ്രാ॒ഹ്മണാ॑സഃ । 29 (50)

TS 4.6.6.4

പി॒തരഃ॑ സോ॒മ്യാസഃ॑ ശി॒വേ നോ॑ ദ്യാവാ॒പൃഥ്വി॑വീ
 അ॒നേഹ॑സാ ।
 പൃ॒ഷ്ഠാ നഃ॑ പാ॒തു ദു॒രിതാ॑ദ്യുതാ॒വൃധോ॑ **രക്ഷാ** മാ॒കീർ നോ॑
 അ॒ഘശ॑സ്ത ഇൗശ॒ത ॥
 സു॒പർണ്ണം॑ വ॒സ്മേ മൃ॒ഗോ അ॒സ്യാ ദ॒ന്തോ॑ ഗോ॒ഭിഃ॑
 സ॒ന്നദ്ധാ॑ പ॒തതി॑ പ്ര॒സൂതാ॑ ।

യത്രാ നരഃ സം ച വി ച ദ്രവന്തി തത്രാസുഭ്യമിഷവഃ
ശർമ്മ യച്സന്ന് ||

ഋജീതേ പരി വൃങ്ഗ്ധി നോ ഷ്മാ ഭവതു നസ്യനൂഃ ।
സോമോ അധി ബ്രവീതു നോ ദിതിഃ - [ ] 30

TS 4.6.6.4 - Padam

പിതരഃ । സോമ്യാസഃ । ശിവേ ഇതി । നഃ । ദ്യാവാപൃഥിവീ
ഇതി ദ്യാവാ - പൃഥിവീ । അനേഹസാ ॥ പൃഷാ । നഃ ।
പാതു । ദുരിതാദിതി ദുഃ - ഇതാത് । ഋതാവ്യയ
ഇത്യുത - വ്യയഃ । രക്ഷ । മാകിഃ । നഃ । അഘശ്ചസ
ഇത്യഘ - ശ്ചസഃ । ഹൗശത ॥ സുപർണമിതി
സു - പർണം । വസ്ത്രേ । മൃഗഃ । അസ്യഃ । ദന്തഃ । ഗോഭിഃ ।
സന്നദ്ധേതി സം - നദ്ധാ । പതതി । പ്രസൂതേതി
പ്ര - സൂതാ ॥ യത്ര । നരഃ । സമിതി । ച । വീതി । ച ।
ദ്രവന്തി । തത്ര । അസുഭ്യമിത്യസ്മ - ഭ്യം । ഇഷവഃ । ശർമ്മ ।
യച്സന്ന് ॥ ഋജീതേ । പരീതി । വൃങ്ഗ്ധി । നഃ । അശ്മാ ।
ഭവതു । നഃ । തനൂഃ ॥ സോമഃ । അധീതി । ബ്രവീതു । നഃ ।
അദിതിഃ । 30 (50)

TS 4.6.6.5

ശർമ്മ യച്ഛതു ॥

ആ ജങ്ഘന്തി സാനേഷാം ജഘനാച്ഛ ഉപ ജിഘ്നതേ ।
അശ്വാജനി പ്രചേതസോ ധ്യാൻമ് സമത്സു ചോദയ ॥
അഹിരിവ ഭോഗൈഃ പര്യേതി ബാഹും ജ്യായാ ഹേതിം
പരിബാധമാനഃ ।

ഹസ്തഘ്നോ വിശ്വാ വയുനാനി വിദാൻ പുമാൻ പുമാച്ഛസം
പരി പാതു വിശ്വതഃ ॥

വനസ്സതേ വീഡ്യാങ്ഗോ ഹി ഭൂയാ അസ്മത്സഖാ
പ്രതരണഃ സുവീരഃ ।

ഗോഭിഃ സന്നദ്ധോ അസി വീഡായ്യാസ്സമാതാ
തേ ജയതു ജേതാനി ॥

ദിവഃ പൃഥിവ്യാഃ പര്യോ- [ ] 31

TS 4.6.6.5 - Padam

ശർമ്മ । യച്ഛതു ॥ ഏതി । ജങ്ഘന്തി । സാനു ।

ഏഷാം । ജഘനാൻ । ഉപേതി । ജിഘ്നതേ ॥

അശ്വാജനീത്യശ്വ-അജനി ।

പ്രചേതസ ഇതി പ്ര - ചേതസഃ । അശ്വാൻ । സമത്സിതി
സമത്-സു । ചോദയ ॥ അഹിഃ । ഇവ । ഭോഗൈഃ । പരീതി ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

ഏ॒തി॒ | ബാ॒ഹു॒ം | ജ്യാ॒യാഃ | ഹേ॒തി॒ം | പ॒രിബാ॒ധമാ॑ന ഇ॒തി
പ॒രി - ബാ॒ധമാ॑നഃ || ഹ॒സ്ത॒ഘ്ന ഇ॒തി ഹ॒സ്ത - ഘ്നഃ॑ | വി॒ശ്വാ |
വ॒യുനാ॑നി | വി॒ദ്വാൻ | പൃ॒ഥാൻ | പൃ॒ഥാഽസം॑ | പ॒രീതി॑ |
പാ॒തു | വി॒ശ്വാതഃ॑ || വ॒ന॒സ്സതേ॑ | വീ॒ഡാ॑ങ്ഗ ഇ॒തി
വീ॒ഡു - അ॑ങ്ഗഃ | ഹി | ഭൂ॒യാഃ |

അ॒സ്മദ്സ॒ഖേത്യ॑സ്മത് - സ॒ഖാ | പ്ര॒ത॒രണ॑ ഇ॒തി
പ്ര - ത॒രണഃ॑ | സു॒വീര॑ ഇ॒തി സു - വീ॒രഃ॑ || ഗോ॒ഭിഃ |
സ॒ന്നദ്ധ॑ ഇ॒തി സം-ന॑ദ്ധഃ | അ॒സി | വീ॒ഡയ॑സ്വ |
ആ॒സ്ഥാ॒തേത്യാ - സ്ഥാ॒താ | തേ | ജ॒യതു॑ | ജേ॒താ॑നി ||
ഭി॒വഃ | പൃ॒ഥി॒വ്യാഃ | പ॒രീതി॑ | 31 (50)

TS 4.6.6.6

-ജ ഉദ്ഭൂ॒തം വ॒ന॒സ്സതി॑ഭ്യഃ പ॒ര്യാഭൂ॑തച്ഛ॒സഹഃ॑ |
അ॒പാ-മോ॒ജ്മാനം॑ പ॒രി ഗോ॒ഭി-രാ॒വൃത॑-മി॒ന്ദ്രസ്യ॑ വ॒ജ്രച്ഛ॑
ഹ॒വിഷാ॑ ര॒ഥം യ॑ജ ||

ഇ॒ന്ദ്രസ്യ॑ വ॒ജ്രോ മ॑രുതാമ॒നീകം॑ മി॒ന്ദ്രസ്യ॑ ഗ॒ർഭോ
വ॒രുണ॑സ്യ॒ നാഭിഃ॑ |

സേ॒മാം നോ॑ ഹ॒വൃദാ॑തി॒ം ജു॒ഷാ॒ണോ ദേ॒വ ര॒ഥ പ്ര॑തി
ഹ॒വൃദാ॑ ഗൃ॒ഭായ॑ ||

ഉപ ശ്വാസയ പൃഥിവീമൃത ദ്യാം പുരുത്രാ തേ മനുതാം
 വിഷ്ഠിതം ജഗത് ।

സ ദുന്ദുഭേ സജു-രിന്ദ്രേണ ദേവൈ ദൂരാദ് - [ ] 32

TS 4.6.6.6 - Padam

ഓജഃ । ഉദ്ഭൃതമിത്യുത് - ഭൃതം । വനസ്സതിഭൃ ഇതി
 വനസ്സതി-ഭൃഃ । പരീതി । ആഭൃതമിത്യാ - ഭൃതം । സഹഃ ॥
 അപാം । ഓജ്മാനം । പരീതി । ഗോഭിഃ ।
 ആവൃതമിത്യാ - വൃതം । ഇന്ദ്രസ്യ । വജ്രം । ഹവിഷാ ।
 രഥം । യജ ॥ ഇന്ദ്രസ്യ । വജ്രഃ । മരുതാം । അനീകം ।
 മിത്രസ്യ । ഗർഭഃ । വരുണസ്യ । നാഭിഃ ॥ സഃ । ഇമാം । നഃ ।
 ഹവൃദാതിമിതി ഹവൃ - ദാതിം । ജുഷാണഃ । ദേവ । രഥ ।
 പ്രതീതി । ഹവൃദാ । ഗൃഭായ ॥ ഉപേതി । ശ്വാസയ ।
 പൃഥിവീം । ഉത । ദ്യാം । പുരുത്രേതി പുരു - ത്രാ । തേ ।
 മനുതാം । വിഷ്ഠിതമിതി വി - സ്ഥിതം । ജഗത് ॥ സഃ ।
 ദുന്ദുഭേ । സജൂരിതി സ - ജൂഃ । ഇന്ദ്രേണ । ദേവൈഃ ।
 ദൂരാത് । 32 (50)

TS 4.6.6.7

ദ॒വീ॒യോ॑ അ॒പ॒ സേ॒ധ ശ॒ത്രു॒ൻ ॥

ആ ക്ര॒ന്ധ॒ ബല॒മോജോ॑ ന ആ ധാ നി ഷ്ട॑നി॒ഹി ദു॒രി॒താ
ബാ॒ധമാ॑നഃ ।

അ॒പ॒ പ്രോ॒ഥ ദു॒ന്ദു॒ഭേ ദു॒ച്ഛു॒നാഽ ഇ॒ത ഇ॒ന്ദ്ര॒സ്യ മു॒ഷ്ടീ॒രസി
വീ॒ഡയ॑സ്വ ॥

ആ ടമു॑-രജ പ്ര॒ത്യാവ॑ർതയേ॒മാഃ കേ॒തു॒മദ് ദു॒ന്ദു॒ഭിർ
വാ॒വദീ॑തി ।

സമ॑ശ്ച॒പർണാ॑ശ്ച॒ർത്തി നോ॒ നരോ॒ ടസ്മാ॑ക॒മിന്ദ്ര॒ രമി॑നോ
ജയ॑ന്തു ॥ 33

TS 4.6.6.7 - Padam

ദ॒വീ॒യഃ । അ॒പേ॒തി । സേ॒ധ । ശ॒ത്രു॒ൻ ॥ ഏ॒തി । ക്ര॒ന്ധ॒
ബ॒ലം । ഓ॒ജഃ । നഃ । ഏ॒തി । ധാഃ । നി॒രി॒തി । സ്ഥ॒നി॒ഹി ।
ദു॒രി॒തേ॒തി ദുഃ - ഇ॒താ । ബാ॒ധമാ॑നഃ ॥ അ॒പേ॒തി । പ്രോ॒ഥ ।
ദു॒ന്ദു॒ഭേ । ദു॒ച്ഛു॒നാൻ । ഇ॒തഃ । ഇ॒ന്ദ്ര॒സ്യ । മു॒ഷ്ടീഃ । അ॒സി ।
വീ॒ഡയ॑സ്വ ॥ ഏ॒തി । അ॒മുഃ । അ॒ജ । പ്ര॒ത്യാവ॑ർതയേ॒തി
പ്ര॒തി - ആ॒വർത॑യ । ഇ॒മാഃ । കേ॒തു॒മദി॑തി കേ॒തു - മത് ।
ദു॒ന്ദു॒ഭിഃ । വാ॒വദീ॑തി ॥ സമി॑തി ।

അശ്വപർണാ ഇത്യശ്വ - പർണാഃ । ചരന്തി । നഃ । നരഃ ।

അസ്മാകം । ഇന്ദ്ര । രമിനഃ । ജയന്തു ॥ 33 (41)

(ധന്വൻ - മഹിമാനം - ബ്രാഹ്മണാസോ - ദ്വിതീഃ -
പൃഥിവ്യാഃ പരി - ദൂരാ- ദേക്ഷതാരിഷശ്ച) (A6)

TS 4.6.7.1

യദക്രന്ദഃ പ്രഥമം ജായമാന ഉദ്യന്ത് സമുദ്രാദുത വാ
പുരീഷാത് ।

ശ്വേനസ്യ പക്ഷാ ഹരിണസ്യ ബാഹു ഉപസ്തുത്യം
മഹി ജാതം തേ അർവന് ॥

യമേന ദത്തം ത്രിത ഏനമായുനഗിന്ദ്ര ഏണം പ്രഥമോ
അദ്ധ്യതിഷ്ഠത് ।

ഗന്ധർവോ അസ്യ രശനാ-മഗൃദ്ണാഥ് സൂരാദശം
വസവോ നിരതഷ്ട ॥

അസി യമോ അസ്മാദിത്യോ അർവന്നസി ത്രിതോ
ഗൃഹ്യേന വ്രതേന ।

അസി സോമേന സമയാ വിപൃക്ത - [ ] 34

TS 4.6.7.1 - Padam

യത് । അക്രന്ദഃ । പ്രഥമം । ജായമാനഃ । ഉദ്യന്നിത്യുത്-യന് ।
സമുദ്രാത് । ഉത । വാ । പുരീഷാത് ॥ ശ്വേനസ്യ । പക്ഷാ ।

ഹരി॑ണ॒സ്യ॒ । ബാ॒ഹു॒ ഇതി॑ । ഉ॒പ॒സ്തൂ॒ത്യമി॑ത്യുപ - സ്തൂ॒ത്യം ।
 മ॒ഹി॒ । ജാ॒തം । തേ॒ । അ॒ർവ॒ന് ॥ യ॒മേന॑ । ദ॒ത്തം । ത്രി॒തഃ ।
 ഏ॒നം । ആ॒യു॒നക് । ഇ॒ന്ദ്രഃ । ഏ॒നം । പ്ര॒ഥമഃ॑ । അ॒ധീ॒തി ।
 അ॒തി॒ഷ്ഠത് ॥ ഗ॒ന്ധ॒ർവഃ । അ॒സ്യ॒ । ര॒ശ॒നാം । അ॒ഗൃ॒ച്ഛാത് ।
 സൂ॒രാത് । അ॒ശ്വം । വ॒സ॒വഃ । നി॒രി॒തി । അ॒ത॒ഷ്ട ॥ അ॒സി॒ ।
 യ॒മഃ । അ॒സി॒ । ആ॒ദി॒ത്യഃ । അ॒ർവ॒ന് । അ॒സി॒ । ത്രി॒തഃ ।
 ഗു॒ഹ്യേ॒ന । വ്ര॒തേ॒ന ॥ അ॒സി॒ । സോ॒മേ॒ന । സ॒മയാ॑ ॥
 വി॒പൃ॒ക്ത ഇതി॑ വി - പൃ॒ക്തഃ । 34 (50)

TS 4.6.7.2

ആ॒ഹു॒സ്മേ॒ ത്രീ॑ണി॒ ദി॒വി ബ॑ന്ധ॒നാനി॑ ॥
 ത്രീ॑ണി॒ ത ആ॒ഹുർ ദി॒വി ബ॑ന്ധ॒നാനി॑ ത്രീ॒ണ്യ॒ഹ്മു
 ത്രീ॒ണ്യ॒ന്തഃ സ॑മു॒ദ്രേ ।
 ഉ॒തേ॒വ മേ॒ വരു॑ണ॒ ശ്ലൌ॑ർമ॒സ്യർവ॑ൻ. യ॒ത്രാ॑ ത ആ॒ഹുഃ
 പ॒ര॒മം ജ॑നി॒ത്രം ॥
 ഇ॒മാ തേ॒ വാ॒ജി॒ന്നവ॑മാർജ്ജ॒നാനീ॑മാ ശ॒ഹ്നാ॑നാ
 സ॒നി॒തൂർ നി॒ധാനാ॑ ।
 അ॒ത്രാ॑ തേ॒ ഭ॒ദ്രാ॑ ര॒ശ॒നാ അ॑പ॒ശ്യ॒മൃത॑സ്യ॒ യാ അ॑ഭി॒രക്ഷ॑ന്തി
 ഗോ॒പാഃ ॥
 ആ॒ത്മാ॒നം തേ॒ മ॒ന॒സാ ssരാ॑ദ॒ജാനാ॑-മ॒വോ ദി॒വാ - [ ] 35

TS 4.6.7.2 - Padam

ആഹുഃ | തേ | ത്രീണി | ദിവി | ബന്ധനാനി | ത്രീണി | തേ |
ആഹുഃ | ദിവി | ബന്ധനാനി || ത്രീണി | അഹ്നിത്യപ്-സു |
ത്രീണി | അന്തഃ | സമുദ്രേ || ഉത | ഇവ | മേ | വരുണഃ |
ഛന്ദസി | അർവന് | യത്ര | തേ | ആഹുഃ | പരമം |
ജനിത്രം || ഇമാ | തേ | വാജിന് |
അവമാർജനാനീത്യവ - മാർജനാനി | ഇമാ | ശഹാനാം |
സനിത്യഃ | നിധാനേതി നി - ധാനാ || അത്ര | തേ | ഭദ്രാഃ |
രശനാഃ | അപശ്യം | ഋതസ്യ | യാഃ |
അഭിരക്ഷന്തീത്യഭി - രക്ഷന്തി | ഗോപാ ഇതി ഗോ - പാഃ ||
ആത്മാനം | തേ | മനസാ | ആരാത് | അജാനാം | അവഃ |
ദിവാ | **35 (50)**

TS 4.6.7.3

പതയന്തം പതങ്ഗം |
ശിരോ അപശ്യം പഥിഭിഃ സുഗേഭി-രരേണുഭിർ ജേഹമാനം
പതത്രി ||
അത്രാ തേ രൂപമുത്തമപശ്യം ജിഗീഷമാണ-മിഷ ആ
പദേ ഗോഃ |

യദാ തേ മർതോ അനു ഭോഗ-മാനധാദിദ് ഗ്രസിഷു
ഓഷധീ-രജീഗഃ ॥

അനു ത്വാ രഥോ അനു മര്യോ അർവന്നനു
ഗാവോഽനു ഭഗഃ കനീനാം ।

അനു പ്രാതാസ-സ്തവ സഖ്യമീയൂരനു ദേവാ
മമിരേ വീര്യം - [ ] 36

TS 4.6.7.3 - Padam

പതയന്തം । പതങ്ഗം ॥ ശിരഃ । അപശ്യം । പമിദിരിതി
പമി - ഭിഃ । സുഗേദിരിതി സു - ഗേഭിഃ ।

അരേണുഭിരിത്യരേണു-ഭിഃ । ജേഹമാനം । പതത്രി ॥ അത്ര ।
തേ । രൂപം । ഉത്തമിത്യുത് - തമം । അപശ്യം ।

ജിഗീഷമാണം । ഇഷഃ । ഏതി । പദേ । ഗോഃ ॥ യദാ । തേ ।
മർതഃ । അനഗിതി । ഭോഗം । ആനട് । ആത് । ഇത് ।

ഗ്രസിഷുഃ । ഓഷധീഃ । അജീഗഃ ॥ അനഗിതി । ത്വാ । രഥഃ ।
അനഗിതി । മര്യഃ । അർവന് । അനഗിതി । ഗാവഃ । അനഗിതി ।
ഭഗഃ । കനീനാം ॥ അനഗിതി । പ്രാതാസഃ । തവ । സഖ്യം ।
ഈയുഃ । അനഗിതി । ദേവാഃ । മമിരേ । വീര്യം । 36 (50)

TS 4.6.7.4

തേ ||

ഹിരണ്യശൃങ്ഗോ യോ അസ്യ പാദാ മനോജവാ
അവര ഇന്ദ്ര ആസീത് |

ദേവാ ഇദസ്യ ഹവിരദ്യ-മായൻ. യോ അർവന്തം പ്രഥമോ
അദ്ധ്യതിഷ്ഠത് ||

ഇൗർമാന്താസഃ സിലികമദ്ധ്യമാസഃ സച് ശൂർണാസോ
ദിവ്യാസോ അത്യാഃ |

ഹച്സാ ഇവ ശ്രേണിശോ യതന്തേ യദാക്ഷിഷുർ
ദിവ്യ-മജ്ജമശാഃ ||

തവ ശരീരം പതയിഷ്ഠാർവൻ തവ ചിത്തം വാത ഇവ
ധ്രജീമാൻ |

തവ ശൃങ്ഗാണി വിഷ്ഠിതാ പുരുത്രാ ധർണ്യേഷു
ജർദ്വരാണാ ചരന്തി ||

ഉപ - [ ] 37

TS 4.6.7.4 - Padam

തേ || ഹിരണ്യശൃങ്ഗ ഇതി ഹിരണ്യ - ശൃങ്ഗഃ | അയഃ |
അസ്യ | പാദാഃ | മനോജവാ ഇതി മനഃ - ജവാഃ | അവരഃ |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

ഇന്ദ്രഃ | ആസീത് || ദേവാഃ | ഇത് | അസ്യ | ഹവിരദ്യമിതി
ഹവിഃ - അദ്യം | ആയന്ന് | യഃ | അർവന്തം | പ്രഥമഃ |
അദ്ധ്യതിഷ്ഠദിത്യധി - അതിഷ്ഠത് || ഹുർമാന്താസ
ഇതീർമ - അന്താസഃ | സിലികമദ്ധ്യമാസ ഇതി
സിലിക - മദ്ധ്യമാസഃ | സമിതി | ശൂർണാസഃ | ദിവ്യാസഃ |
അത്യാഃ || ഹൃസാഃ | ഇവ | ശ്രേണിശ ഇതി ശ്രേണി - ശഃ |
യതന്തേ | യത് | ആക്ഷിഷുഃ | ദിവ്യം | അജ്മം | അശ്വാഃ ||
തവ | ശരീരം | പതയിഷ്ണു | അർവന്ന് | തവ | ചിത്തം |
വാതഃ | ഇവ | ധ്രജീമാൻ || തവ | ശൃങ്ഗാണി |
വിഷ്ണുതേതി വി - സ്ഥിതാ | പുരുത്രേതി പുരു - ത്രാ |
അരണ്യേഷു | ജർദ്ദുരാണാ | ചരന്തി || ഉപ | 37 (50)

TS 4.6.7.5

പ്രാഗാച്ഛസനം വാജ്യർവാ ദേവദ്രീചാ മനസാ ദീദ്ധ്യാനഃ |
അജഃ പുരോ നീയതേ നാദിരസ്യാനു പശ്ചാത് കവയോ
യന്തി രേഭാഃ ||

ഉപ പ്രാഗാത് പരമം യഥ് സധസ്ഥമർവാച്ഛ അച്ഛാ പിതരം
മാതരം ച |

അദ്യാ ദേവാൻ ജുഷ്ടതമോ ഹി ഗമ്യാ അമാഃ ശാസ്ത്രേ
ദാശുഷേ വാര്യാണി || 38

TS 4.6.7.5 - Padam

പ്രേതി | അഗാത് | ശസനം | വാജീ | അർവാ |
 ദേവദ്രീചേതി ദേവ-ദ്രീചാ | മനസാ | ദീദ്ധ്യാനഃ || അജഃ |
 പുരഃ | നീയതേ | നാഭിഃ | അസ്യ | അനഗിതി | പശ്ചാത് |
 കവയഃ | യന്തി | രേഭാഃ || ഉപ | പ്രേതി | അഗാത് | പരമം |
 യത് | സധസ്ഥമിതി സധ - സ്ഥം | അർവാൻ | അച്ഛ |
 പിതരം | മാതരം | ച || അഭ്യ | ദേവാൻ | ജുഷ്ടതമ ഇതി
 ജുഷ്ട-തമഃ | ഹി | ഗമ്യാഃ | അഥ | ഏതി | ശാസേ |
 ദാശുഷേ | വാര്യാണി || **38 (39) (വിപ്യുക്തോ - ദിവാ -
 വീര്യ - മുപൈ - കാണചത്വാരിശ്ശ്ച) (A7)**

TS 4.6.8.1

മാ നോ മിത്രോ വരുണോ അരുമാ ssയൂരിന്ദ്ര ഋഭുക്ഷാ
 മരുതഃ പരി ഖ്യന് |
 യദ്-വാജിനോ ദേവജാതസ്യ സപ്തഃ പ്രവക്ഷ്യാമോ വിദമേ
 വീര്യാണി ||
 യന്നിർണിജാ രേക്തസാ പ്രാവൃതസ്യ രാതിം ഗൃഭീതാം
 മുഖതോ നയന്തി |
 സുപ്രാങ്ജോ മേമ്യദ് വിശ്വരൂപ ഇന്ദ്രാപൂഷ്ണഃ
 പ്രിയമപ്യേതി പാഥഃ ||

ഏ॒ഷ ച॒രാഗഃ॑ പൂ॒രോ അശോ॑ന വാ॒ജിനാ॑ പൂ॒ഷ്ണോ

ഭാഗോ॑ നീയതേ॑ വിശ്വദേ॒വ്യഃ ।

അഭി॒പ്രിയം യത് പൂ॒രോ॒ധാശമർ॑വതാ॑ താഷ്ടേ - [ ] 39

TS 4.6.8.1 - Padam

മാ । നഃ । മി॒ത്രഃ । വരു॑ണഃ । അ॒ര്യമാ॑ । ആ॒യുഃ । ഇ॒ന്ദ്രഃ ।

ഋ॒ദ്ധുക്ഷാ॑ ഇ॒ത്യുദ്ധു॑-ക്ഷാഃ । മരു॑തഃ । പരീ॒തി । ഖ്യ॑ന്ന് ॥ യത് ।

വാ॒ജിനഃ॑ । ദേ॒വജാ॑തസ്യേ॒തി ദേ॒വ - ജാ॑തസ്യ । സപ്തേ॑ ।

പ്ര॒വക്ഷ്യാ॑മ ഇ॒തി പ്ര - വ॒ക്ഷ്യാമഃ॑ । വി॒ദഥേ॑ । വീ॒ര്യാ॑ണി ॥

യത് । നിർ॒ണിജേ॑തി നിഃ-നി॒ജാ । രേ॒ക്ഷസാ॑ । പ്രാ॒വൃത॑സ്യ ।

രാ॒തിം । ഗൃ॒ഭീതാം॑ । മു॒ഖതഃ॑ । നയ॑ന്തി ॥ സു॒പ്രാ॒ണിതി॑

സു॒-പ്രാ॒ൺ । അ॒ജഃ । മേ॒ധ്യത് । വി॒ശ്വരൂ॑പ ഇ॒തി വി॒ശ്വ-രൂ॑പഃ ।

ഇ॒ന്ദ്രാപൂ॒ഷ്ണാരി॑തീ॒ന്ദ്രാ - പൂ॒ഷ്ണാഃ॑ । പ്രി॒യം । അ॒പീതി॑ ।

ഏ॒തി । പാ॒മഃ ॥ ഏ॒ഷഃ । ച॒രാഗഃ॑ । പൂ॒രഃ । അശോ॑ന ।

വാ॒ജിനാ॑ । പൂ॒ഷ്ണഃ । ഭാ॒ഗഃ । നീയ॑തേ । വി॒ശ്വദേ॒വ്യ ഇ॒തി

വി॒ശ്വ - ദേ॒വ്യഃ ॥ അഭി॒പ്രിയ॑മിത്യു॒ഭി - പ്രി॒യം । യത് ।

പൂ॒രോ॒ധാശം॑ । അർ॑വതാ । താഷ്ടേ॑ । ഇത് । 39 (50)

TS 4.6.8.2

-ദേനഃ സൗശ്രവസായ ജിന്വതി ॥

യദ്ധവിഷ്ടമൃതുശോ ദേവയാനം ത്രിർ മാനുഷാഃ പര്യശ്ചം
നയന്തി ।

അത്രാ പുഷ്ഠഃ പ്രഥമോ ഭാഗ ഏതി യജ്ഞം ദേവേഭ്യഃ
പ്രതിവേദയ-ന്നജഃ ॥

ഹോതാ ധ്വാര്യുരാവയാ അഗ്നിമിന്ധോ ഗ്രാവഗ്രാഭ ഉത
ശഃസ്താ സുവിപ്രഃ ।

തേന യജ്ഞേന സ്വരംകൃതേന സ്വിഷ്ടേന വക്ഷണാ
ആ പൃണദ്ധാം ॥

യുപവ്രസ്താ ഉത യേ യുപവാഹാശ്ചഷാലം യേ
അശായുപായ തക്ഷതി ।

യേ ചാർവതേ പചനഃ സംഭരന്ത്യുതോ - [ ] 40

TS 4.6.8.2 - Padam

ഏനം । സൗശ്രവസായ । ജിന്വതി ॥ യത് । ഹവിഷ്ടം ।
ഋതുശ ഇത്യുതു - ശഃ । ദേവയാനമിതി ദേവ - യാനം ।
ത്രിഃ । മാനുഷാഃ । പരീതി । അശാം । നയന്തി ॥ അത്ര ।

പുഷ്ഠഃ । പ്രഥമഃ । ഭാഗഃ । ഏതി । യജ്ഞം । ദേവേഭ്യഃ ।
പ്രതിവേദയന്നിതി പ്രതി - വേദയൻ । അജഃ ॥ ഹോതാ ।

അദ്ധാര്യഃ | ആവയാ ഇത്യാ - വയാഃ | അഗ്നിമിന്ധ
ഇത്യഗ്നിം - ഇന്ധഃ | ഗ്രാവഗ്രാഭ ഇതി ഗ്രാവ-ഗ്രാഭഃ | ഉത |
ശഃസ്താ | സുവിപ്ര ഇതി സു-വിപ്രഃ || തേന | യജേണന |
സ്വരംകൃതേനേതി സു - അരംകൃതേന | സ്വിഷ്ടേനേതി
സു - ഇഷ്ടേന | വക്ഷണാഃ | ഏതി | പൃണദ്ധാ ||
യുപവ്രസ്താ ഇതി യുപ - വ്രസ്താഃ | ഉത | യേ |
യുപവാഹാ ഇതി യുപ - വാഹാഃ | ചഷാലം | യേ |
അശ്വയുപായേത്യശ്വ - യുപായ | തക്ഷതി || യേ | ച |
അർവതേ | പചനം | സംഭരന്തീതി സം - ഭരന്തി |

ഉതോ ഇതി | 40 (50)

TS 4.6.8.3

തേഷാ-മദിഗുർതിർ ന ഇന്വതു ||
ഉപ പ്രാഗാഥ് സുമന്തേ ധായി മന്തേ ദേവാനാമാശാ ഉപ
വീതപൃഷ്ഠഃ |
അന്വേനം വിപ്രാ ഋഷയോ മദന്തി ദേവാനാം പൃഷ്ഠേ
ചക്രമാ സുബന്ധും ||
യദ്-വാജിനോ ദാമ സന്ദാനമർവതോ യാ ശീർഷണ്യാ
രശനാ രജ്ജു-രസ്യ |

യദ്-വാ ഘാസ്യ പ്രഭൃതമാസ്യേ തൃണം സർവാ താ തേ
അപി ദേവേഷ്വസ്മു ॥

യദശ്വസ്യ ക്രവിഷോ - [ ] 41

TS 4.6.8.3 - Padam

തേഷാം । അഭിഗൃർതിരിത്യഭി - ഗൃർതിഃ । നഃ । ഇന്വതു ॥
ഉപ । പ്രേതി । അഗാത് । സുമദിതി സു - മത് । മേ ।
അധായി । മന് । ദേവാനാം । ആശാഃ । ഉപേതി । വീതപൃഷ്ട
ഇതി വീത-പൃഷ്ടഃ ॥ അനിതി । ഏനം । വിപ്രാഃ । ജഷയഃ ।
മദന്തി । ദേവാനാം । പുഷ്ടേ । ചക്രമ । സുബന്ധുമിതി
സു - ബന്ധും ॥ യത് । വാജിനഃ । ദാമ । സദാനമിതി
സം - ദാനം । അർവതഃ । യാ । ശീർഷണ്യാ । രശനാ ।
രജ്ജുഃ । അസ്യ ॥ യത് । വാ । ഘ । അസ്യ । പ്രഭൃതമിതി
പ്ര - ഭൃതം । ആസ്യേ । തൃണം । സർവാ । താ । തേ ।
അപീതി । ദേവേഷു । അസ്മു ॥ യത് । അശ്വസ്യ ।

ക്രവിഷഃ । 41 (50)

TS 4.6.8.4

മക്ഷികാ ങ്ഗശ യദ്-വാ സ്വരൗ സ്വധിതൗ രിപമസ്തി ।
യദ്ധസ്തയോഃ ശമിതൂർ യന്നഖേഷു സർവാ താ തേ അപി
ദേവേഷ്വസ്മു ॥

യദുവദ്ധ്യ-മുദരസ്യോപവാതി യ ആമസ്യ ക്രവിഷോ
ഗന്ധോ അസ്തി ।

സുകൃതാ തച്ഛമിതാരഃ കൃണ്വന്തുത മേധം ശൃതപാകം
പചന്തു ॥

യത് തേ ഗാത്രാദഗ്നിനാ പച്യമാനാദഭി ശൂലം
നിഹതസ്യോവധാവതി ।

മാ തദ്-ഭൂമ്യോ-മാ ശ്രീഷ ( ) -ന്മാ തൃണേഷു

ദേവേഭ്യസ്തദുശദ്ഭ്യോ രാതമസ്തു ॥ 42

TS 4.6.8.4 - Padam

മക്ഷികാ । ആശ । യത് । വാ । സ്വരൗ । സ്വധിതാവതി
സ്വ-ധിതൗ । രിപ്തം । അസ്തി ॥ യത് । ഹസ്തയോഃ । ശമിതൂഃ ।
യത് । നഖേഷു । സർവാ । താ । തേ । അപീതി । ദേവേഷു ।
അസ്തു ॥ യത് । ഊവദ്ധ്യം । ഉദരസ്യ ।

അപവാതീത്യപ - വാതി । യഃ । ആമസ്യ । ക്രവിഷഃ ।

ഗന്ധഃ । അസ്തി ॥ സുകൃതേതി സു - കൃതാ । തത് ।

ശമിതാരഃ । കൃണ്വന്തു । ഉത । മേധം । ശൃതപാകമിതി

ശൃത-പാകം । പചന്തു ॥ യത് । തേ । ഗാത്രാത് । അഗ്നിനാ ।

പച്യമാനാത് । അഭീതി । ശൂലം । നിഹതസ്യേതി

നി - ഹതസ്യ । അവധാവതീത്യപ - ധാവതി ॥ മാ । തത് ।

ഭൃ॑മ്യാം॑ । ഏ॒തി॑ । ശ്രീ॒ഷ॒ത് ( ) । മാ॑ । തൃ॒ണേ॑ഷു । ദേ॒വേ॑ഭ്യഃ ।
തത് । ഉ॒ശ॒ദ്ഭ്യ॑ ഇ॒ത്യു॒ശത് - ഭ്യഃ॑ । രാ॒തം । അ॒സ്തം ॥ 42 (57)

(ഇ - ഭൃതോ - ക്രവിഷഃ - ശ്രീഷഥ് - സപ്ത ച) (A8)

TS 4.6.9.1

യേ॒ വാ॒ജി॒നം പ॒രിപ॑ശ്യ॒ന്തി പ॒കാം യേ॑ ഇ॒മാഹുഃ॑ സു॒രഭി॑ർ
നി॒ർ ഹ॒രേതി॑ ।

യേ ചാ॒ർവ॑തോ മാ॒ഘ്സ॑ഭി॒ക്ഷാ-മു॒പാ॒സത॑ ഉ॒തോ

തേഷാ॑-മഭി॒ഗൃ॒ർതിർ ന॑ ഇ॒ന്വതു॑ ॥

യ॒ന്നീ॒ക്ഷ॒ണം മാ॒ഘ്സ॑ച॒ന്യാ ഉ॒ഖായാ॑ യാ പാ॒ത്രാ॑ണി

യു॒ഷ്ണ ആ॒സേ॒ചനാ॑നി ।

ഊ॒ഷ॒ണാപി॑ധാ॒നാ ച॒രൂ॒ണാമ॑കാഃ സു॒നാഃ പ॒രി

ഭൃ॒ഷ॒ന്ത്യശ്ച॑ ॥

നി॒ക്രമ॑ണം നി॒ഷ॒ദനം॑ വി॒വർ॑ത॒നം യേ॑ച്ച പ॒ഡ്ബീ॑ശ-മർ॒വതഃ॑ ।

യേ॑ച്ച പ॒പൗ യേ॑ച്ച ഫാ॒സിം - [ ] 43

TS 4.6.9.1 - Padam

യേ । വാ॒ജി॒നം । പ॒രിപ॑ശ്യ॒ന്തീതി॑ പ॒രി - പ॑ശ്യ॒ന്തി । പ॒കാം ।

യേ । ഇ॒ാം । ആ॒ഹുഃ । സു॒രഭിഃ॑ । നി॒രിതി॑ । ഹ॒ര । ഇതി॑ ॥

യേ । ച । അ॒ർവ॑തഃ । മാ॒ഘ്സ॑ഭി॒ക്ഷാമി॑തി മാ॒ഘ്സ - ഭി॒ക്ഷാം ।

ഉ॒പാ॒സത॑ ഇ॒ത്യു॒പ - ആ॒സതേ॑ । ഉ॒തോ ഇതി॑ । തേഷാ॑ം ।

അഭിഗുർതിരിത്യഭി - ഗുർതിഃ | നഃ | ഇന്വതു || യത് |
 നീക്ഷണം | മാഽസ്പചന്യാഃ | ഉഖായാഃ | യാ | പാത്രാണി |
 യുഷ്ഠഃ | ആസേചനാനീത്യാ - സേചനാനി || ഊഷ്മണ്യാ |
 അപിധാനേത്യപി - ധാനാ | ചരുണാം | അങ്കാഃ | സ്മനാഃ |
 പരീതി | ഭൂഷന്തി | അശ്വം || നിക്രമണമിതി നി - ക്രമണം |
 നിഷ്ഠനമിതി നി-സദനം | വിവർത്തനമിതി വി - വർത്തനം |
 യത് | ച | പഡ്ബീശം | അർവതഃ || യത് | ച | പപൗ |
 യത് | ച | ഫാസിം | **43 (50)**

TS 4.6.9.2

ജഘാസ സർവാ താ തേ അപി ദേവേഷാസ്തു ||
 മാ ത്വാ ഽഗ്നിർ ധ്വനയിദ്-ധൃമഗന്ധിർ മോഖാ ഭ്രാജന്ത്യഭി
 വിക്ത ജഘ്രിഃ |
 ഇഷ്ടം വീതമഭിഗുർതം വഷ്ട്കൃതം തം ദേവാസഃ പ്രതി
 ഗൃഭ്ണന്ത്യശ്വം ||
 യദശ്വായ വാസ ഉപസ്തുണന്ത്യധീവാസം യാ
 ഹിരണ്യാനൃസൈ |
 സന്ദാനമർവന്തം പഡ്ബീശം പ്രിയാ ദേവേഷാ യാമയന്തി ||
 യത് തേ സാദേ മഹസാ ശൂക്യതസ്യ പാർഷ്ണിയാ വാ
 കശയാ - [ ] **44**

TS 4.6.9.2 - Padam

ജഘാസ | സർവാ | താ | തേ | അപീതി | ദേവേഷു |
അസ്മു || മാ | ത്വാ | അഗ്നിഃ | ധ്വനയിത് | ധൃമഗന്ധിരിതി |
ധൃമ - ഗന്ധിഃ | മാ | ഉഖാ | ഭ്രാജന്തീ | അഭീതി | വിക്ത |
ജഘ്രിഃ || ഇഷ്ടം | വീതം | അഭിഗുർത്ഥിത്യഭി - ഗുർത്ഥം |
വഷ്ട്കൃതമിതി വഷ്ട്-കൃതം | തം | ദേവാസഃ | പ്രതീതി |
ഗൃദ്ണന്തി | അശ്വം || യത് | അശ്വായ | വാസഃ |
ഉപസ്മുണന്തീത്യുപ - സ്മുണന്തി |
അധീവാസമിത്യധി - വാസം | യാ | ഹിരണ്യാനി |
അസ്മു || സന്ദാനമിതി സം - ദാനം | അർവന്തം |
പദ്ബീശം | പ്രിയാ | ദേവേഷു | ഏതി | യാമയന്തി || യത് |
തേ | സാദേ | മഹസാ | ശൂക്യതസ്യേതി ശൂ - കൃതസ്യ |
പാർഷ്ണിയാ | വാ | കശ്യാ | **44 (50)**

TS 4.6.9.3

വാ തുതോദ |
സ്രുചേവ താ ഹവിഷോ അദ്ധാരേഷു സർവാ താ തേ
ബ്രഹ്മണാ സുദയാമി ||
ചതുസ്രീശ്വര-വാജിനോ ദേവബന്ധോർ വക്രീ-രശ്വസ്യ
സ്വധിതിഃ സ-മേതി |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

അച്ഛിദ്രാ ഗാത്രാ വയുനാ കൃണോത പരുഷ്വരു-

രനുഘൃഷ്ടാ വി ശസ്ത ॥

ഏകസ്താഷ്ടരശ്വസ്യ വിശസ്താ ദ്വാ യന്താരാ

ഭവതസ്തഥർതുഃ ।

യാ തേ ഗാത്രാണാമൃതൃമാ കൃണോമി താതാ പിണ്ഡാനാം

പ്ര ജുഹോമൃഗൗ ॥

മാ ത്വാ തപത് - [ ] 45

TS 4.6.9.3 - Padam

വാ । തുതോദ ॥ സ്രുചാ । ഇവ । താ । ഹവിഷഃ ।

അദ്ധാരേഷു । സർവാ । താ । തേ । ബ്രഹ്മണാ । സൂദയാമി ॥

ചതുസ്ത്രിശ്ശദിതി ചതുഃ - ത്രിശത് । വാജിനഃ ।

ദേവബന്ധോരിതി ദേവ - ബന്ധോഃ । വക്രീഃ । അശ്വസ്യ ।

സ്വധിതിരിതി സ്വ - ധിതിഃ । സമിതി । ഏതി ॥ അച്ഛിദ്രാ ।

ഗാത്രാ । വയുനാ । കൃണോത । പരുഷ്വരുരിതി പരുഃ-പരുഃ ।

അനുഘൃഷ്ട്യത്യനു - ഘൃഷ്ട । വീതി । ശസ്ത ॥ ഏകഃ ।

ത്വഷ്ടുഃ । അശ്വസ്യ । വിശസ്തേതി വി - ശസ്താ । ദ്വാ ।

യന്താരാ । ഭവതഃ । തഥാ । ജതുഃ ॥ യാ । തേ । ഗാത്രാണാം ।

ജതുഥേത്യുതു - മാ । കൃണോമി । താതേതി താ - താ ।

പി॒ണ്ഡാ॑നാം । പ്രേ॒തി । ജു॒ഹോ॒മി । അ॒ഗ്നൗ ॥ മാ । ത്വാ ।

തപ॑ത് । 45 (50)

TS 4.6.9.4

പ്രിയ॑ ആ॒ത്മാ ഹ॒പി॒യന്തം॑ മാ സ്വ॑ധി॒തിസ്ത॑നുവ ആ
തി॒ഷ്ഠി॑പത് തേ ।

മാ തേ ഗൃ॒ധ്നു-ര॑വിശ॒സ്താ ഹ॒തി॒ഹായ॑ ചരി॒ദ്രാ
ഗാ॒ത്രാ॒ണ്യസി॑നാ മി॒മു കഃ ॥

ന വാ ഉ॒-വേ॒ത॒ത്രിയ॑സേ ന രി॒ഷ്യ॑സി ദേ॒വാഃ ഇ॒ദേ॒ഷി
പ॒മി॒ഭിഃ സു॒ഗേ॒ഭിഃ ।

ഹരീ॑ തേ യു॒ഞ്ജാ പൃ॒ഷ്ഠി അ॒ഭൃ॒താമു॒പാ॒സ്ഥാദ്-വാ॒ജീ
ധു॒രി രാ॒സഭ॑സ്യ ॥

സു॒ഗവ്യം॑ നോ വാ॒ജീ സ്വ॑ശ്ചീയം പൃ॒ച്ഛഃ പൃ॒ത്രാഃ ഉ॒ത
വി॒ശ്വാപൃ॑ഷ്ഠ് ര॒യിം ( ) ।

അ॒നാ॒ഗാ॒സ്താം നോ॒ അ॒ഭി॒തിഃ കൃ॑ണോതു ക്ഷ॒ത്രം നോ॒
അശോ॑ വന॒താഃ ഹ॒വി॒ഷ്ഠാൻ ॥ 46

TS 4.6.9.4 - Padam

പ്രിയഃ॑ । ആ॒ത്മാ । അ॒പി॒യന്ത॑മിത്യ॒പി - യന്തം॑ । മാ ।

സ്വ॑ധി॒തിരി॒തി സ്വ - ധി॒തിഃ । ത॒നുവഃ॑ । ഏ॒തി । തി॒ഷ്ഠി॑പത് ।

തേ ॥ മാ । തേ । ഗൃ॒ധ്നുഃ । അ॒വി॒ശസ്തേ॑ത്യ॒വി - ശ॒സ്താ ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

അതിഹായേത്യതി - ഹായ | ഛരിദ്രാ | ഗാത്രാണി |
 അസിനാ | മിമു | കഃ || ന | വൈ | ഉ | ഏതത് | മ്രിയസേ |
 ന | രിഷ്യസി | ദേവാൻ | ഇത് | ഏഷി | പമിദിരിതി
 പമി - ഭിഃ | സുഗേഭിരിതി സു-ഗേഭിഃ || ഹരീ ഇതി | തേ |
 യുഞ്ഞാ | പൃഷ്തീ ഇതി | അഭൂതാം | ഉപേതി | അസ്ഥാത് |
 വാജീ | ധൂരി | രാസഭസ്യ || സുഗവ്യമിതി സു - ഗവ്യം |
 നഃ | വാജീ | സ്വശ്മിയമിതി സു - അശ്മിയം | പുഷ്ടഃ |
 പുത്രാൻ | ഉത | വിശ്വാപുഷ്മിതി വിശ്വ - പുഷം |
 രയിം ( ) || അനാഗാസ്ത്വമിത്യനാഗാഃ - ത്വം | നഃ |
 അഭിതിഃ | കൃണോതു | ക്ഷത്രം | നഃ | അശ്വഃ | വനതാം |
 ഹവിഷ്ഠാൻ || 46 (59)

(ഘാസിം - കശയാ - തപദ് - രയിം - നവ ച) (A9)

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 9 Anuvaakams :-

(അശ്വൻ. - യ ഇമോ- ദേന - മാശുഃ - പ്രാചീം - ജീമുതസ്യ
- യദക്രന്ദോ - മാ നോ മിത്രോ - യേ വാജിനം - നവ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(അശ്വൻ - മനോയുജം - പ്രാചീമനു - ശർമ യച്ഛതു -
തേഷാമഭിഗൃർതിഃ - ഷട്ചതാരിശ്ശത്)

First and Last Padam of Sixth Prasam of Kaandam 4 :-

(അശ്വൻ. - ഹവിഷ്വാൻ)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം പദ
പാഠേ ചതുർത്ഥ കാണ്ഡേ ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

Summary breakup of Padam - in Kaandam 4, Prasnam 6

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - ചതുർത്ഥകാണ്ഡ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

Particulars		Example (in Pada PaaTam)	No. of Padams as per Pada PaaTam
സാമാന്യ പദാനി	Ord	ഇഷേ ത്വാ ഊർജേ	1782
ഉപസർഗ പദാനി	PRE	ഏതി = (ആ+ഇതി) ഉപേതി = (ഉപ+ഇതി) പ്രേതി = (പ്ര+ഇതി)	150
വേഷ്ടന പദാനി	PS	ഉപായവഃ = ഉപായവ ഇത്യുപ - ആയവഃ ബാഹുഭ്യാം=ബാഹുഭ്യാമിതി ബാഹു-ഭ്യാം	373
പ്രഗ്രഹ പദാനി	PG	തേ = (തേ ഇതി) ത്വേ = (ത്വേ ഇതി) ചക്ഷുഷീ = (ചക്ഷുഷീ ഇതി) വിഷ്ണോ = വിഷ്ണോ ഇതി	18
പ്രഗ്രഹ വേഷ്ടന പദാനി	PGS	അധിഷ്ഠവണേ = അധിഷ്ഠവണേ ഇത്യധി - സവനേ ഇന്ദ്രാഗ്നീ = ഇന്ദ്രാഗ്നീ ഇതീന്ദ്ര-അഗ്നീ	8
		Total Padams	2331

Details of Panchati and Padam for Kandam 4 , Prasanam 6 (TS 4.6)

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	5	244
Anuvakam 2	6	309
Anuvakam 3	4	226
Anuvakam 4	5	240
Anuvakam 5	6	316
Anuvakam 6	7	341
Anuvakam 7	5	239
Anuvakam 8	4	207
Anuvakam 9	4	209
Total →	46	2331

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in